

Latweefchu Awises.

61. gada-gabjums.

Nr. 12.

Trefchdeenâ, 24. Merzâ (5. Aprili).

1882.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Schruden, Kurland. — Ekspedizija Westhorn Iga grahmatu-bohdê Zelgawâ.

Nahditajs: No eekschemehm. No ahrsemehm. Wisjannatahs sinas. Us launeem zekem. Paldeew's Deewam, meera-sihmes! Palamanes-Numeisteres zc. Zeelbeenas dfeema. Pawafarai. Drupas un druskas. Naudas-papihru zena. Labibas-mu pretfchu-tirgus. Atbitdes. Sludinaschanas.

No eekschemehm.

Pehterburga. Keisarenes Majestete 12. Merzâ audienzê peechmußi Widsemes gubernatoru. — **Naudas-kaltawâ,** kâ „Now. Brem.“ dsirdejusi, schini gadâ selta naudas ween tikfchoht iskalts par 33—34 milj. rublu. — **Tautas-avgaismoschanas ministerija** griboht nahklofchâ gadâ pilfsehtu widejâs skohlâs eewest ihfu weselibas kophfchanas mahzibu. — **Ka awischi lasifchana** Kreewijâ ir fahkufi stipri wairotees, tas redsams no tam, ka pagabhufchâ gadâ pastanauda par awischi suhtifchanu ir wairojufees par wairaf nekâ 80 tuhft. rublu. — **Wisi ofizeeri,** kas 10. Merzâ Gatschinâ bij nonahkufchi us parahdi, dabuja eeluhgfschanu us brohkasti pee Keisara galda. Keisara Majestete nonahza leibwardijas kawalerijas pulka mundeerâ. 10. Merzâ, kâ sinams, bij Keisara Wilhelma dsimfchanas-deena un tamdeht muhsu Kungs un Keisars brohkasta beigâs dsehra weselibas Keisaram Wilhelmam, pee tam issaukdams skalu „urâ“, kam wisi gawiledami peekrita. — **Gaisa-branzeju beedriba** Pehterburgâ schinis deenâs apstiprinata no eekschleetu ministera. Winas ihstais dibinatajs ir kahds dsimis Serbeetis, Kostowitschs; tas griboht buhweht pascha isgudrotu gaisa-kugi, 160 pehdas garu un 40 pehdas platu, un pirmo zetu ar to nobraukt us Maslawas istahdi. — **Tautas-avgaismoschanas ministerija** schinis deenâs apstiprinajusi nosajijumus, pehz kureem wideju skohlu skohleni, kas, pehz 2 gadu buhfschanas weenâ un tai paschâ klasê, isslehdjami, pehz gada laika atkal war eestahtees, bet tilai sematâ klasê un ar eepreekscheju pilnu ekfamu. — **Walfts-padohme** 11. Merzâ fahkufi pahfpreest jaunu tabakas likumu projektu. — **„Waldibas Wehtmesis“** sino, ka tautas-avgaismoschanas ministeris barons Nikolai zaur Wisaugstako rohkrakstu us pascha luhgfschanu atzeltis no amata un wina weetâ eezeltis walfts-sekreteeris Delianows.

Zelgawa. 18. Merzâ pulft. 8 no rihta atgadijahs Apfchupes Ribfe fainneekam nejaufchi usbruzeens 4. werstê preeksch Zelgawas us Dohbeles schofejas pret teem tâ fauktajeem Zehkaba kapeem. Us miltu wesuma sehdedams tas pabrauzis schim pufes Grihwes krogus diwi seewahm garam un zita neweena zilwela naw fatizis. — Behz tam kad sirgi eenahkufchi Zelgawâ un eegreesufchees „Breescha“ eebraultfchanâ, fainneeks gulejis, kâ pagihbis ar pahfifto galwu. — Kad drufku atspirdsinajahs, tad isteiza, ka bes minetahm diwi seewahm neweena naw redsejis, un pret kapeem atbrauzoht dabujis spehreenu no neredsamâs rohkas par galwu, kâ palizis bes samanas. Laundaris wehl nesinams. Gewainotais gut flimu namâ. Dsirdehs us preekschu.

No Bauflas pufes. Pawafara jau klah. Gais ir mihligs un jauks. 10. Merzâ dsirdejahm pirmo pehrkoni pee filta leutina. Seemas sehja ir tik laba, ka labaku newar wehletees. Lapinas jau fahl is pumpurineem raiftees; sahliite aug un putnini jau pahnahkufchi. — Bet ar weselibu ne-eet tik labi. Masalas un balas plohsfahs daschâs weetas. Balas fehriga ir ihpafchi gar Leifchu rohbeschahm, jo tur laudis no baku pohfeschanas mas lo sin. Pee tam buhtu weena leeta ihpafchi eewehrojama; prohti ka sahrki, kur lipigâs fehrigâs mirufchi, netiktu taifiti walâ, ne behru deenâ mahjâs, kur dauds kauschu mehds fanahkt, ne ari us kapeem, lai fehrigas zaur tam netaptu ispiatitas.

J. K.

No Walles zeen. „J. Ste.“ kungs raksta, ka tur pawafara eestahjufees ar saweem jaukumeem un preekeem. — Daschi wezifchi at-

minotees, ka preeksch kahdeem 42 gadeem esohht bijusi gandrihs tahda pati seema, kâ schogad. Behz tahs seemas esohht bijusi jo bagata un augliga wafara; tâ tad ari daschi zeroht, ka fchi wafara buhfchoht laba un augliga.

Zaur nepastahwigu laiku esohht dauds flimibu, ihpafchi pee behrneem. Daschi wezaki esohht us reisi paglabajufchi trihs behrninus, un palikufchi bes neweena. Daschu swehtdeen' us weeneem pascheem kapeem tohpohht paglabati tschetri, peezi un wehl wairaf.

Ne sen pawadijufchi us pehdigo dufu weenu mahiti, kas bijusi 105 gadus weza.

Ji Wezmohkahn, pee Zukuma. 27. Februari pehz 3 nedelu ilgas flimofchanas cemiga beidsamâ meegâ muhsu firmais skohlotajs Fr. Loehnerta kgs. Nelaikis bij augtu wezumu fahneedfis, 80 gadus, pee tam wifâ sawâ dsihwes laikâ arween pee mihlas weselibas buhdams. Loehnerta kgs bij muhsu draudsê pirmais skohlotajs un sawu amatu 23 gadus uszihtigi kohpa. Kad aifgahjeja dsihwes zetu apskatam, tad mums jafaka: ka tas bijis pilns ar dadfcheem un ehkfkheem. — Diwi reis winam wifâ manta ar uguni ir aifgahjufi. Wairaf reifas wina pretineeki winam bij wirfû bahsufchees, to gribedami no weetas istumt. — **Wifgrahboschi** bij redseht, kad nelaiki swehtdeen, 8. Merzâ, wehfa semes mahmulinas flehpiti guldinaja. Us kappsehtu bij faradufchees gauscham dauds kauschu, gan leeli, gan masi, gribedami sawam firmajam skohlas tehnam zaur sawu klahbuhfchanu beidsamo gohdu parahdiht.

„Meers lai ir wifâ pihfkheem!“

Muhsu pagastam ir jau 4 gadi, kamehr kohpâ ar kaiminu Wilkafjas un Willfalas pagasteem jaunu skohlas ehlu uszehlfufchi, pehz tam, kad wezâ skohla ar uguni aifgahja. Ar skohlas peekohpfchanu mums gauscham wahji eet us preekschu. Lai gan wairaf, kâ 4 gadi jau pagabhufchi, kamehr pati skohlas ehla uszelta, tad tomehr waijadfagahs blaku-ehlas wehl truhkft. Zeram, ka us preekschu muhsu zeen. pagastawezakais skohlas apgahdashanu wairaf warehs eewehroht.

St....

No Safes. 10. Merzâ, pulft. 7ds wafarâ, to redsejahm, lo muhsu tehwu-tehwi ne-atgahdinajahs un prohti: notika leela debefs avgaismoschana zaur fibeni; ari mehrena pehrkona ruhfschana bij dsirdama. To deen' wareja pee mums, kâ wafaras widu, weenâ apgehrbâ eet. — Deews to fina, waj schis jaunais atgadijums buhs us bagatu wafaru jeb us bada wafaru. — **Safeefchi,** eewehrojeet 10. Merzu un 1882. gadâ — Sneegs schê naw pawifam redsams.

Leijinu Zahnis.

No Gtschnu apgabala, Jaunjelgawas aprinki. Muhsu pagastis lohti mas teek laikrakstos peeminehts. Seema bij pawifam plahna, tadehk ari dasch labs bes mallas palika, kad maj ruhpibas tureja, zeredams labaku seemas zetu sagaidiht. Pawafaras laiks ir klah; gandrihs wifâ gahju-putni ir redseti atnahkam. Wehl it ihpafchi waram Deewam pateiftees par 10. Merza deenu, kurâ pee mums wairaf reifas pehrkona ruhfschana tika dsirdeta. Seemas sehja gohds Deewam ir lihds schim labi istahwejufi un war zereht us labu plauju, ja tilai whlak no aulsteem wehjeem netiks nihzinata. Par sahdsfahm mehâ ari newaram neko dauds fuhdsetees, kâ tahs Deewam schehl no zitahm pufehm teek dsirtetas. Tilai weena leeta: krogu mihtotaju ir pee mums dauds; pat schini klufajâ gawenu laikâ krogu naw tuhfschi, un daschi prohwe pat kahdu zihniun.

Wifschu Kalninfch.

Subatâ 10. Merza wafarâ ap pulften 7eem bijis stipris pehrkônâ.

Kuldigas pilsehtas-dohme S. Merzā par pilsehtas-galwu ezejla lihdschinigo pilsehtas-galwu A. Göbel, un pee tam ari nospreeda luhgt eefschleetu ministeri, lai tam atkautu peepatureht magistrata sekretera amatu.

Par Rihgas pareistizibas bislapu teel pahrzelts Brestas bislaps un Leischu wirsbislapibas wikars Donats. — **Widsemes** hosteefas juridika atklasta pirmdeen, 15. Merzā. — **Tautas-avgaismoschanas** ministera palihgs Markowa lgs 16. Merzā rihā no Zelgawas atbrauzā Rihgā un tuhlt dewahs tahlak us Behterburgu. Bahnuš no wina atwadijahs Tehrpataš mahzibas-avgabala kurators barons Stachelberg, wina palihgs Sessel, wihze-gubernators Tobiesen, gimnastju direktori un ziti lungi. — Par geheimrahtu Markowu, ko muhšu Kungs un Keisars bij suhtijis us Rihgu, lai eepasihstahs ar jo sibli ar Baltijas pilsehtu skolas buhschanahm, ihpaschi ar Rihgas politechnikas augstskohlu, Wahzu „Behterburgas awise“ raksta tahdā wihse: Geheimrahts Markows esohht lohti ar meeru bijis ar to Rihgā pawadito laiku, ihpaschi ar politechnikas augstskohlu, no kuras esohht fazijis, ka ta warohht buht par labu preekschismi zitahm tahdahm skohlu eestahdehm. Ihpaschi Markowa lgam, salihdsinoht ar zitahm skohlahm, esohht patikuschi preezige un jautree politechnikas studenti; bet ari wina simejumus un darbus Markowa lgs esohht lohti us-flawejis.

Kā dsirdohht, tad Markowa lgam esohht tuwojuschees Rihgas tautiskee musinataji, zeredami, ka geheimrahta lgs pabalstischoht wina zenteenus; bet geheimrahts Markows esohht winus atraidjis, atbildedams, ka winsch pawisam zitās darischanās esohht nahzis us Rihgu un tamdeht newarohht eewehroht wina pagehrejums. — Studenti esohht gribejuschi isrihloht geheimrahta jaunajai zeemahtei balles, bet winsch esohht firsnigi pateikdamees fazijis, ka esohht us Rihgu nahzis, lai tur strahdatu.

Wisadā wihse Rihdseneeki esohht redsejuschi, ka efselenze Markows ir peefskaitams pee teem augsteem Kreewijas walsts-wihreem, kas ar sawu paschu tautibu leeki nelepojotees, bet ari pee zitahm tautibahm atshloht par labu, kas ir labš, gribedami ar to eepasihstees, lai wifai tehwijai no tam buhtu labums. Rihga, atwadotees, wehle daudšwehtibas schim avgaismotam augstajam walsts-wihram, kas laikam us preekschu slahwehs wehl augstakos walsts-amatos. Kā winsch Rihgā pee Kreewu, Wahzu un Pohlu fabeedribahm jeb korporacijahm ir eemantojis mihlestibu, tā ka wisi wina augsti zeeni, — tā lai wina us preekschu isdohdahs lihdsstrahdajohht isnihzinahht tautiskohs strihdikus, kas tohp kurinati starp daschahm tautibahm muhšu walsti, jo wifas schihs tautibas ir weenas mahtes behni, kureem newaijadsetu sawā starpā aplarotees, bet peenahlahs, lai weens ohtram palihds pee wispahrigahs labklahschanahs walsti. Tā tad weens augstis walstswihrs ir jo sibli eepasinees ar Rihgas un Zelgawas skohlahm. Zeram, ka winsch muhšu Augstajam Kungam un Keisaram warehs aifnest smas, kas Keisaram buhs par preeku un Rihgai un Zelgawai par gohdu.

Bet Aprila mehnesi nahls wehl weens zits augstis walstswihrs, senators Manaseins, pawadihts no kahdeem 10 augsteem kungeem, wisi no Kreewu tautas, lai reds, ka ihsti tahs leetas Widsemē un Kursēmē slahw. Wineem ari ikkatriš warehs peenest sawas wehleschanahs un subdsibas. Par scho gaidamo senatoru rewisiju mehš waram lohti preezatees, jo tee zeen. augstee lungi, teefas un zitas eestahdes rewideeredami un muhšu sadshwi paschi ar sawahm azihm redsedami, warehs slaidri pahreeginatees, kahdas buhschanas Kursēmē un Widsemē walda un waj mehš teescham esam tahdi panihkuschi un apppeesti tautini, par kahdeem dasch muhs eerauga un zitam grib eestahstihht. Zaur senatoru rewisiju muhšu Kungs un Keisars mums parahda ne wis ween Sawu mihlestibu, ko us mums tur, bet ari leeku schehlastibu, ka grib dsirdohht to, kas us muhšu firdihm guk. Bet scho Keisara schehlastibu mums buhs zeenigi un gohdam walkahht. To Widseme un Kurseme darihs tad, kad augstajeem senatoru kungeem zels preekschā ihsti swarigas leetas, bet ne wis schahdus-tahdus neelus, kas schim waj tam eeschautohs prahtā. Ihpaschi buhtu japeemin, lai ikkatriš pats ar sawahm wajadribahm greeschahs pee senatoru kungeem, bet lai ne-ecet pee schahdeem-tahdeem aplaimotajeem un faktu-gudrinee-keem, kas warbuht rafees, laudis usmusnadami un sawas kulites pilidami. Geksch tam ihsti pastahw Keisara schehlastiba, ka ikweens — bes gareem zekeem, leelahm isdohschanahm un leekem widutajeem — teescham un pats war safneegt Keisara ausi. — Zeram, ka gai-

damā senatoru rewisija Kursēmē un Widsemē atnesihs daudš labuma un fwehtibas.

Dinaburgā esohht useeta leeliska pulwera-sahdsiba; istruhktoht wairaf nekā 6 tuhst. pudu pulwera. „Itgai f. St. u. L.“ raksta, ka grahs Todlebens pats nobrauzis turp un pawehlejis stingru ismekleschanu; lihds 300 apakschareiwu jau apzeetinati.

No Kemeres. Sihmejotees us „Wehtuli no Kemeres juhrmalas“ Latw. Aw. № 8., zeen. „Lapmeschneeka“ lgs mums ir eesah-tijis laipnu rakstu. Pehz schi raksta par ganibas isgahdaschanu krohna meschā peenahlahs pateizibas ari reguleereschanas-komissijas dirigentam K. lgam un kahdam zeen. Rihgas adwokatom, kuri pagasta luhgumu peenahzigās weetas preekschā zehluschi.

Is Dikteem (Widsemē). Schinis deenās muhs wareni istrauz-zeja kahds sleplawibas darbs, kas muhšu widu gan naw lihds schim dsirdohhts. Beektdcen, 5. Merzā, ap pulksten Seem wakarā, diwi schihs draudses lohzeeki no tirgus dewahs us mahjahm. Kahdu 1/2 werstes no tirgus weetas weens zilweks, kas lakatu par waigu bij sehjis, wina panahht un weenam ar meetu par galwu fit. Schis gan eewainohhts aishedsis, pehz palihdsiwas klegdams. Sleplawa par to starpu dohdahs ohtram wirsū, kas par grahwi skreedams paklupis. Ari schim par galwu fit. Gan eewainotais fazijis: „Brahl, kapehz tu man siti? Bet sleplawa par to neka nebehdā. Winsch strahdā sawu welna darbu tahlak, kamehr nelaimigais fassitais jauneklis patriht. Gan laudis drihs no kaiminu mahjas atnahht, bet elles putnis jau spahrnōs zehlees un naw atroh-dams. Polizeja, par scho breefmigo notikumumu pasnota, fanehma tai paschā wakarā jaunekli, kas leekahs buht wainigs. Ari brugu-teefa ohtrā deenā scho leetu schē pahrmekleja. Bet nelaimigais jauneklis schodeen no schihs pasauls atwadijees.

Sleplawibas eemeslis ir mantas kahriba bijusi; jo naudu un kschas pulkstieni wairš ne-attada pee nosistā jaunekla.

Tas wifš notizis tai laikā, kur mehš Jesus zeeschanu peeminam. Schauschalas un drebuki muhs pahrnem.

No Weetalwas. 10. Merzā wakarā bahrgs pehrkona gaisf usnahza. Kā dsird, tad sibenis Ohdseenes Kalna-Bahwulinu mahjās skursteni un pee Ohdseenes walstis mahjas afai swengeli esohht isjazis. Ari zaur Weetalwas basnizu, tā isgahj. nummurā jau ihstinohts, sibens isgahja zaur. Daschu reisi mums ja-ibrihnahs, ar kahdu leeku spehku pehrkons almeaus un kohkus kapelshch; schē ir brih-nums, redseht, zit masas shmes sibenis sawā zelā atstahjis. Winsch eeahza pa kreiso pusi no altara zaur schkirbinu starp lohga rahmi un stenderi. No ahrypuses neka newar pasiht, bet no eekschpuses stenderis ir apswilinahhts. Tad winsch augschā pahht altari kahdu pusohtru zellu garu rohbu lakku simse ir isplehsis un no tahs simses leiā nonahzis un no weena speekschā tai sehstinā, kas ir ap altari, ir noplehsis kahdu feschū zellu garu slaidu. Tad winsch atkal pazehlees us augschū un altara labajā pusē pa lohgu iskreedams — diwas ruhtes ir isstis.

Witnas sawstarpigā kredit-beedriba nostahjusti makshht; istruhk-toht lihds 400 tuhst. rublu.

Odesas eedshwotajeem 6. Merzā bij lohti rets skats, ko Mel-nahs juhras seemela krasā weseļu stundu wareja apbrihnoht. Ap pulk-sten 2em pehz pusdeenas eestahjahs juhras-behgums, juhrai 1/2 wersti atkappjotees no malas un daudš swiju atstahjohht faufumā, almenu starpā. Laudis, sinams, steigtin steidsahs, reto laimi isleetadami un simis-falafidami. — **Odesā pehdejās deenās** parahdijuschees ne-ihsti 3-rublu gabali, kuri lohti labi pakaltaititi un pashtstami tikai mugu-ras pusē. Ihstajeem 3-rublu gabaleem tanis rinkōs, kuroš atrohдах leels 3, kam wisapfahht ir masi 2, weenā rinki ir balti trihs mel-numā un ohtrajā melni trihs baltumā. Pee ne-ihstajeem tas naw eewehrohts, bet abōs rinkōs atrohдах balti trihs.

Sibirija. Nihilists Zweekows, fenal sekreteris pee nogalinatā walstis-noseedsneeka Rifoguba, kahdas nedetas atpakal isbehdsis is Si-birijas, kurp tas us nenofazitu laiku bij nosuhtihhts pee sohda-darbeem. Behgschana winam isdewahs schahdi: Pee weetigahs polizejas nonah-zis wihrs, isdohdamees par firsta Dbofenska adjutantu, un simojis, ka firsts Dbofenskis drihs buhschoht klahht deht rewisijas. Dohmatais adjutants pagehreja kahdu polizejas eerehdni, lai gohdam waretu fa-gatawotees us firsta sagaidischanu. Polizeja paklaustija un dewa tam ari pases preeksch dascheem arestanteem, kam wajadseja isdarht faga-tawoschanas darbus. Ohtrā deenā adjutants un diwi arestanti bij pasuduschū. Wehlah israhdijahs, ka adjutants nebijis nekās zits, kā augscham minetais Zweekows. Behgti lihdspanehmuschū pases un po-lizejas kafi.

*) Mehš un laikam gan ari ziti labprahht sinatu, kas tee par tahdeem „tautiskee musinatajeem“ bijuschū un pee kuras tautas tee peeder. Ned.

Wahzija. Berlina awises sino, ka ne fen Karalautschos atwests Kreewu pawalsneeks Buchers, kas Hesen-Darmstata tizis apzeetinahs. Buchers peederohht pee Kreewu nihilistu partijas un esohht Kreewija nodarbojees ar ta faulto elles-maschinu taifschanu preefsch minetahs partijas jauneem fleepawibas darbeem. Kad Kreewu polizeja tam nahkusi us pehdahm, winsch aisheds is Kreewijas us Wahziju, bet tur Darmstata tizis fakerts. Ta ka winsch padarijis sawus noseeguma darbus Kreewija, tad ari sche teefajams, un winsch tamdeht no Wahzu waldibas teel us Kreewiju suhtihst atpaka. — **Bohsenes sozjalistu prahwa** apwainotu pulka atradahs ari kahda Kreewu pawalstneeze, nihilisteene, wahrda Zankowsky. Wina tagad nosehdejusi sawu strahpi un islaista is zeetuma. Waldiba wina israidijusi is Wahzijas, bet ne us Kreewijas pusi. Wina kohpa ar sawu wihru nowesta pee Belgijas rohbeschas un tur palaista wakam. — **Basihstamais dselzjelu buhwetajs** dakteris Strusbergis, kas reis bij fapelnijeess dauds miljonu un wehla kritis bankrote, nu atkal greefees pee sawa weza amata, zelu taifschanas. Prohti tas nodrauzis us Panamas semes-schaurumu, Widus-Amerika, kur Leseps rohl kanahlu, un usnehmees tur wisus semes-darbus pee kanahla rakschanas. — **Walstis-fapulze tiffchoht** Maija mehneft no jauna fapulzeta un swarigakee preefschlikumi, par kureem tai nahlschotees spreest, buhschoht tabakas leeta un likums par strahdneeku apdrohschinafchanu pret nelaimes atgadijumeem.

Austrija. Herzogowina dumpineeki pastahwigt atraujahs no kautineem ar saldteem. Schee gahjuschi pa dauds apgabaleem, bet nekur nesatikuschi dumpineekus. Pa datai dumpineeki esohht isdalijuschees masakas bandas, lai waretu labaki paskehptees no saldteem. Tahda dumpja apluschana, sinams, waldibai dauds nelihds. Jo til drihs ka saldai buhs aishgahjuschi prohjam, dumpineeki atkal buhs kahjas. Waldibai tamdeht buhs pastahwigi stypis kara-spehks jatur Herzogowina, un tastai malfahs dauds naudas. — **Seefirsta** Wladimira zelofschann us Wihni daschas ahrsemes awises usfata par draudsihas sihmi starp Kreewiju un Austriju. Winas sino, ka leelfirsts Wladimirs esohht nowedis keisarum Franzim Josefam no sawa augsta brahta, Kreewijas Keisara, wehstuli. Daschas awises turklaht wehl apgalwo, ka starp Kreewu un Austreeschu waldibahm jau noteekohht farunas par keisaru fatilfchanohs schai wasara.

Franzija. Weens no wejahs Bourbonu kehniu ziltis pehnahkameem, Philips Ludwigs Burbons, faderinajeess ar bagatako mantineezi wisa pasaula, prohti Mateja jaunkundsi. Matejs ir Amerikaneetis, kas wehl preefsch kahdeem 30 gadeem bijis nabags wihrs, bet tagad tam esohht til dauds mantas, ka tas schim brihscham ari par Notfchildeem esohht bagataks; tas esohht — wahrdu fakohht: wisbagatalais zilweks pasaula. Wiswairak tas sawu mantu fapelnijis no sudraba raktuwehm. — **No Tunis sin**, ka deenwidoss un pee Mdschiras rohbeschas atkal parahdijuschees dumpineeku pulki, pret kureem tuhli isfuhtiti diwi Grantfchu kahneeku bataljoni un diwi jahneeku eskadroni lihds ar kahdu leelgabalu pulzinu.

Anglija. Kehninenes dohls prinzis Leopolds prezejahs, un par dahwanu us tahdu prezibu parlaments mehds pa-augstinahht printfchu eenahlschachu. Kehninene tamdeht pasinoja zaur ihpafchu rakstu gaidamo printfcha Leopolda prezibu, un isfajija zeribu, ka parlaments pawairofchoht printfcha tagadejo eenahlschachu. Prinzis Leopolds lihds schim dabuja is walstis lahdes 150 tuhst. rublu par gadu, un turpmaf winsch dabuhs pawisam 250 tuhst. rublu gada. Bes tam printfcha bruhtei tika nofajiti 60 tuhst. rublu gada par atraitnes naudu, ja ta pasaudetu sawu laulato draugu.

Italija. Daschas Italijas pilsehtas notikuschi sihki nemeeri, kas isrihloti zaur sozjalistu un republikaneeschu partiju lohzeekem. Nemeeri wisur tikuschi weegli apspeesti, kur waldiba pateesi suhtijusi spehks preefsch wina apspeeschanas. Nemeerneeki gandrihs nefad naw eedrohschinajuschees saldteem kautes preti. Tamdeht tad ari dohmajams, ka scheem nemeereem naw nefahda leela swara.

Turzija. Sultans dahwinajis Wahzu generalseldmarschalam, grahsam Mollke, Medschidija ordena leelo krusu ar briljanteem. Schis ordenis dibinahs 1852. gada no Sultana Abdul-Medschida.

Widus-Amerika. No Haiti salas sino, ka tur breefmigi plohfotees baku fehriga. Kahda turenas pilsehta esohht schai fehriga 4400 zilweku miruschi. Haiti salas eedshwotaji ir Mehgeri; wini nebij gahdajuschi par baku pohfeschanu pee saweem behrneem, un tamdeht ta notizis, ka baku fehriga, reis turp nonahkusi, wina pulka nejauki plohjahs.

Wisjannafahs sinas.

Pehterburga, ka „Now. Wrem.“ dsirdejusi, tiffchoht wirtschpolizmeistera un schandarwu preefschneela amati saweenoti. — Ka „Now. Wrem.“ dsirdejusi, waldiba spreeschoht par jautajeenu, ka wiseem ahrsemneekem, kas usturahs Kreewija ilgal nek 5 gadus, japaleel par Kreewijas pawalstneekeem. Behz likuma islaifchanas apdohmaschanas laiks tiks dohts ahrsemneekem, waj grib palift par schejenes pawalstneekeem jeb ne. — Us Pehterburgu atweda is Jekaterinburgas 67 pudus selta un 7 pudus sudraba. — **Kronfchtate** 19. Merza tifa noschauts walstis-noseedsneeks Suchanows. No teem 20 nosateeschana no dohteem tika 19 apscheloti, bes ween schi weena, kuzam palahrschanas weeta bij atwehlehts, ka bijuscham ofizeeram, nonahweschana zaur 12 schahweeneem. Noteefaschana notika pulkst. 8ds un 45 min. no rihfa us zeetofschna plattscha; sohda-weeta bijusi eeflehgta no kara-rateem is wifadahm regimentehm; no zeetofschna wallehm luhsojuschees pa tuhstoscheem skatitaju, scho starp ari noseedsneeka mahte. — **Mastawas komezbankas** kafeeris, Wlasows deht sahdsibas apzeetinahs. — **Charlowa** useta sagu banda, kuras wadonis bijis kahds turenas pilsehta polizejas eerehdnis. — **Odesa,** 18. Merza nonahweja zaur rewolweera schahweenu Kijewas kara-teefas generali Strelnikowu. Ubi fleepawas, kas apzeetinati, ir jauni zilweki un leedsahs faziht sawus wahrdu. Ismekleschana usfakta. — **Kreewijas** suhtnis Nowikows, Konstantinopela, pastahw sawa atbilde us Turzijas peeprafichanu deht kara atlihdsinafchanas, ka Kreewijai japatura lihds sawam laikam ta wajjadfiga usfraudsiha schai leeta. — **Italijas** kehnijsch apmekleja sche abraufschu leelfirstu Wladimiru un laulatu draudseni Kreewijas suhtneezihas nama. Leelfirsts drihsama atkal tapat darija kehnijsch Kwi-rinal pilk.

Us launeem zeekem.

Astahstijis — Wehwotals.

Seemel-Amerikas walstis bij pehz dauds grehteem zihnineem Angtu juhgu nofratijuschas. Daudsi no Wahzeem, kas brihwprahgtigi Angtu kara-deenesta eestahdamees zereja gohdu un mantu eemantohht, pehz meera lihgschanas ar kaunainahm azihm greefahs atpaka. Wina zeriba bij bijusi welta. Tee nebij wis gohdu un mantu, no Amerikas atpaka nahkdami, few lihds panehmuschees, bet to wisleelako truhkumu. Puspliki un bada nonihkuschu tee atkal sawa tehwiya pahnahza. Daudseem no wineem wairs nepatika tikuschu strahdaht; tee mihtloja palaidnigu dsihwi un jo drihs palika par sagteem un laupitajeem.

Bee tahdeem atlaisteem kareweem peedereja ari wehweris Leitolds is Sakscheem. Gefahkuma tas gan bij sawu darbu tschalli strahdajis, bet deht masas un wahjas eenahlschanas tas labak Angtu brihwprahgtigajoss karewoss eestahjahs. Winsch sawu feewu schkiridamees apmeerinaja ar to preezigo zeribu, ka tas no Amerikas atpaka pahnahkdams dauds naudas lihds pahnesifchoht. Bet schi jank 2 zeriba bij bes augteem bijusi. Leitolds tagad fehdeja atkal sawa nabaga buhdina un baudija sawas feewas apkohpschachu. Darbs winam wairs negribeja labi weiktees; tas mihtloja sa-eeschanohs ar saweem zitreisejeem kara-beedreem un pahrunaja ar wineem par tahm breefmahm, kas teem us uhdena un us semes bij atgadijuschahs. Sohtri nepatifikamu eespaidu padarija pee wiseem tas, ka tee bij no Angteem til neklaunigi peefrahpti. Tee runaja un spreeda lihdsekli atrast, zaur ko tee Anglijai waretu atreebtees. Lai wajjadfigo lihdsekli waretu atrast, tee fanahza fleepenas weetas un daschadi par to pahrunaja. Zaurahm naktihm Leitolds nebij mahja; rihfa winsch til arweeru pahnahza, un wisa wina istureschanahs dewa wina feewai fapraft, ka tas tumfchus zelus eefahjis staigaht.

Leitolds ari preefsch sawas feewas nek neslehpja; dohmadams, ka tas labaki, ka ta wisu sin, kas winam jadara, winsch tai wisu isstahstija. Leitolda feewa apnehmahs sawa wihta fids-apstuw mohdinahht. Ta mihtlehtiba, ko ta winam swehta gltara preefscha bij swehrejusi, wina pee tam speeda, un bes tam winsch bij winas wihrs un winas mihta behrna tehws! —

Wakars jau bij nolaidess, kad wehweris dsikas dohmās nogrimis, rohlās galwu atspeedams, pee lohga fehdeja. Schodeem bij pirmahs darbs japastrahda; tam ar saweem beedreem bij pastes-rati japlaupa. Wina feewa to no sawahm azihm ne-islaida, lai gan ta nopeetni islikahs ar wehpschachu darbojamees. Kad jau tumfch bij tapis, wihrs peezehlahs, isnehma is skapja kahdu spohschu leetu un to eebahsa kabata. Wina feewa, to redsedama, tam peegahja klahht un rohku us pleza likdama jantaja: „Judrik, us kuren Tu gribi eet?“

Wehweris nosarka.

„Es esmu pareisi trahpijusi, ka Tu tagad us launeem zeekem staiga, kas Dewi pasuschana un mani lihds ar to behrnu pohsta un behdas wedihs.“ Leitolda feewa fazija.

„Marija, es Dewi luhdsu, zeet klusu. Rih-tà Tu par to dabusi pulka selta un sudraba,“ Leitolds luhdsahs.

„Es newaru un negribu klusu zeest,“ Marija issauza. „Nolahdehts lai ir wifs selts un sudrabs, fo Tu us launeem zeteem pelni. Ja Tu, Indriki, gribi tagad prohjam eet, tad es mohdinafchu kaiminus.“

„Bet Marija, kad Tu mani mihle —“

„Zil ilgi Tu gohdigs wihrs biji, es Dewi mihleju un tikai no Dewi un muhsu behrna dohmaju,“ seewa krita winam waloda.

„Bet tagad man isleekahs, itin ka man buhtu preeksch Dewi jabehg, lai Tawas rohkas mani ne-aistahrtu un Tawa bals manu wahrdu nefaultu. Wispehzigais Deews — es dohmaju kreetnam wihtam peedereht, bet tagad staigaju pakaf laundarim!“

„Seewa, kad Tu ne-apmeerinasees, tik dikti raudaht un runaht, tad —“

„Dari man, fo Tu gribi; ta lohde, kas manai firdij zauri ees, buhs man dauds mihlaka, neta zaur grehku pelnita manta.“

Mahtes dikta runafchana bij gutofcho behrnu usmohdinajusi. Mhligis, feschu gadu wezs behrns peezehlahs sawa gultina, matus no gihnja atbrauzidams.

„Memmin, kas Dew lait?“ behrns prasija. „Tu esi atkal raudajusi, lai gan Tu teizi, kad papinsch te buhs, Tu neraudasi! Al, papin, kapeh Tu eij arween pa tik tumfcheem wakareem prohjam, un memminai zaur to leelas bailes padari? Tagad lohti dauds launu zilweku staiga aplahrt, kas zitus nokauj. Kad tee nu muhs ari nokauj, tad ta ir weenigi Tawa waina, tamdeht ka Tu muhs arween weenus paschus atstahj. Papin, ne-eij prohjam; man ir leelas bailes, kad Tu ne-esi mahjas!“

„Zuri, guli tik meerigi, es palikschu mahja,“ tehws aisgrahbts atbildeja.

„Al, kad tas pateesi ta buhtu — waj Tu turesi wahrdu, Indriki?“ seewa preezigi issauza.

„Marija, es newaru; swehrestiba mani speesch,“ wihrs nopuhdamees atbildeja. „Ja es to pahrfahpu, tad ne-esmu nekur drohfsch no sawu beedru atreebschanahs.“

„Bet Tu esi preeksch Deewa drohfsch!“ Marija atbildeja. „Es esmu tikai nefapratiga seewa, tomehr es dohmaju, ka Deews tam palihds, kas launus zelus atstahj un labus zelus usnem. Indriki, kad Tu atkal paliktu tik labs un tschallis wihrs, ka Tu reis biji, tad Tu mani padaritu par to laimigako seewu. Lai gan darbs ir gruhts, tomehr tas dohd zilwekam pahrtifschanu un labu firds-apfinu, ka tas war drohfschi katru zilweku usflatiht un ari us debefihm sawas azis pazelt. Waj ne ta, Indriki?“

„Al, Marija, Tu arween biji kreetnaka neta es,“ wihrs nopuhthahs.

„Ne, ne, Indriki, nefaki ta!“ Marija atbildeja. „Redsi, bij laiki, kur es us to biju lepna, Dew peedereht, jo Tu tad biji kreetnis un gohdigs wihrs. Arween, kad to laiku atminohs, man ir jaraud, ka tas tik ahtri ir nobeidsees.“

„Waj es Tur fo waru dariht, ka tas tik ahtri ir nobeidsees?“

„Indriki, prasi preeksch tam sawu firds-apfinu.“

„Al ne, Marij, es pee tam neta newaru.“

„Ta tad Tu esi us scho dsihwi no ziteem pamudinahs?“ seewa tahlak runaja. „Zeb waj Dewi kahds us tam speeda?“

„Mani nespeeda neweens,“ wihrs asi atbildeja. „Tur ari newaijadseja nelahdas speeschanas, pret pasauli zeltees.“

„Fo tad Dew pasaule ir darijusi, Indriki?“

„Ka Tu ehnmigi jauta, Marij! Waj man nebij no Dewim un no behrna jafschirahs un kareiwos ja-eestahjabs, ja peefohlito mantu gribeju atrast? Bet schihs apsohlfichanas bij skaidra krahpschana.“

„Tas nu gan nebij pareisi,“ seewa atteiza. „Bet kas tad gan to darija, Indriki, tadfschu ne wisa pasaule? Un waj tas gan pareisi, kad mas wainigo deht pee dauds newainigeem atreebjahs?“

„Bet waj zilweki naw preeksch Deewa weenadi? Un kam gan waijag weenam strahdaht un puhletees, kamehr ziti to isfchlehrs?“

„Zeet klusu, Indriki,“ Marija atteiza. „Mantas scheid wirs semes newar buht weenadi isdalitas, tapat ka wisi newar weenada fahrtà buht. Ne nauda un manta, ne fahrtu un gohds dara zilweku laimigu, bet tik ween palaischanahs us sawu Deewu, skaidra apfina un tschallas rohkas. Kam schihs mantas ir, tas dsihwo swehtiba un meerà, — tam newaijag zitus apflaust.“

„Bet klusu, Tu man prahtu fajauz,“ wihrs fauja ar asaru pilnahm azihm.

„Un tomehr Tu gribi prohjam eet?“ Marija raudadama prasija.

„Man waijag, mihla seewa, tik teescham ka Deews manu firdi reds.“ Un Marijas rohku fahchris, Leitolds fazija: „Marija, Dew apsohlu, ka neta negribu to wiemasako neezinu sagt un newainigam zilwekam dsihwibu nemt.“

„Un tomehr Tu negribu palikt mahjas?“

„Man waijag sawu swehrestibu tureht un riktiga sinama weeta buht. Bet pee pirmahs fapulzes es no wineem atteifschohs, zaur zitu swehrestibu to pirmo dsehdsams, pee Dewim atkal atgreesfchohs, strahdaschu un zeetifschu, fo Deews buhs uslizis. Dewi wahrdi ir man lohti pee firds gahjuschi. Waj Tu esi ar manim meerà, Marij?“

„Al, Indriki, laut Tu tikai to daritu!“

„Sche mana rohka, mihla seewa, es to gribu dariht. Noliktais laiks ir flah; dsihwo wesela, mihla seewin, us preezigu atkal-redsfchanohs.“

„Kad Tu mani nekrahpi, Indriki, tad lai Dewi Deews pawada un pee manis drihs atkal pahrwed mahjas. Ar jaunu dsihwi Tu ari jaunu swehtibu muhsu nama nesifi.“

Abi schkirahs. Marija ar karstahm afarahm Deewu luhds, lai tas winas wihru no launeem darbeem pasargatu. Naktis bij wehtrina un tumfscha, kura Leitolds sawu mahju atstahja. Sawus beedrus winsch jau atrada mescha, apafsch leela ohfscha, kas zeta mala stahweja.

Trihs is wina beedreem tam pahrmeta, ka tas tik wehlu atnahzis. Leitolds par to aisgrahbts jau tuhlt teem sawu apnemfchanohs isstahstija un raudstija wehl zitus ari peerunaht, lai winam peebeedrojotees. Bet winsch ne-atrada neweena, kas wina padohmeem buhtu klauffjis. Wisi par Leitoldu gahrdis smehjabs, ka tas fo jaunu isdohmajis. Bet Leitolds gar to nelikahs neta sinah; winsch gribeja Marijai sawu wahrdu tureht.

Tahumà jau bij wehja-lukturi redsami, kura leezinaja, ka paste tumojahs. — Leitolds bij apnehmees, scho launo darbu aistaweht. Ar aifrunafchanu tas to nespehja, — tamdeht winsch, pastes-ratus tumumà redsedams, fauja: „Glahbjatees, glahbjatees, ka ne-eekrihtet fletkawu rohkas.“ Pee tam winsch diwus no saweem beedreem pee fwahrkeem fahchra un zil waredams tureja, lai tee sawam laupijumam newaretu wirsu gahstees.

Apstulboteem laupitajeem bij leelas puhles, kamehr tee no Leitolda rohlahm tika wakam.

Pa tam pastes-rati jau bij labu gabalu prohjam no breefmuweetas. Leitolds tohs no laupitaju rohlahm bij glahbis, lai gan pee tam gruhti eewainohs no saweem beedreem pee semes guleja.

Laupitaji drihs aifgahja un atstahja eewainoto Leitoldu pee semes gulam. Schi deena teem bij lohti nepatishkama.

Kad wifs bij klusu palizis, Leitolds peezehlahs un wilkabs lehni us mahjahm. Marija, to eeraudsidama, eefahka waimanaht. Bet Leitolds tai apferdamees fauja:

„Neraudi wis, mihla Marija, es esmu sawu wahrdu turejis un gahdajis, ka schis launais darbs netapa isdarihts. Mani pee tam nu gan wini stipri eewainoja, bet zeru, ka wainas buhs drihs fadsijufschas.“

Breeka afaras raudadama, Marija sawa wihra wahtis fahchja un krahfni eekurinaja, lai waretu safilditees.

„Tagad ir atkal labais engelis muhsu mahja eestahjees,“ Marija fazija, „laut ari tas pee mums turymal paliktu.“

Dhtra rih-tà waktmeisteris eenahja un pawehleja Leitoldam us teefu lihdsi eet.

„Al Deews, man tomehr tahs behdas ir japeedfihwo,“ Marija waimanaja.

„Dohdees meerà,“ Leitolds meerigi atteiza, „Deews mani ne-atstahs. Man ir patihkami, jau drihsumà pelnito sohdu dabuht.“

„Es Dewi ne-atstahfschu; es Dew gribu lihds eet pat tai wis-breesmigakaja zeetumà,“ Marija raudadama fazija, Leitoldu apfampusi.

„Tas newar notikt,“ waktmeisteris atbildeja. „Waischat winu wakam, jo mums naw dauds laika. Leitold, apgehbjatees, mums ja-eet.“

Schini azumirkli peetezeja masais Indrikitis pee saweem wezakeem un raudadams fazija: Ja Tu sweschais gribi manu tehwi un manu mahti apzeetinaht, tad nem ari mani lihdsà; es no wineem negribu schkirtees.“

„Tu esi kreetnis dehts,“ waktmeisteris tam galwu glaudidams fazija. „Tu mihle sawus wezakus ar ihstenu behrna mihlestibu, tam-

deht es Lew gribu jaunu, siltu kamsoliti schinkloht. Ari Zuhš, Leitold, es ne-aismirfischu. Waj mani faprohheet?"

"Ne wifai pareisi, waktmeistera kungs. Es nesaprohtu, kamdeht Zuhš man tahdu labfirdibu rahdeet?"

"Tamdeht ka Zuhš wisi par gohdigu un kreetnu wihru tura."

"Bet tomehr Zuhš mani wedeet zectumâ?"

"Tas noteek likumigi."

"Bet waj drihktu luhgt, kas ir mans apsuhdsetajs?"

"Ihsteni man tas gan nepeenahktohs dariht," waktmeisteris atbildeja, "bet lai Zuhš un Zuhfu seewai firds taptu atweeglinata, tad es ari teikfchu. Meschakungs Zakarijas ir wakar wakarâ meschâ buhdams wifu to notikumumu apakfch ta ohfcha dsirdejis un redsejis. Schodeen agri winsch jau to teefai usdewa, un tamdeht nu noteek, ka es Zuhš apzectinu. Tagad nahzeet, eesim." Leitolds bij nu pee wisa ta preezigs sawâ firdi; winsch tagad faprata, ka pee teefas winu nekahds launums negaida.

Meschakungs nebij neweena wahrda no wakareja notikuma meschâ aismirfisch. Winsch teefas preefchâ Leitoldu par kreetnu wihru apleezinaja. Waktmeisteris to gan nebij pee teefas tamdeht atwedis, lai to liktu zectumâ; bet lai tas usdohtu to zitu laundaru ustureschanahs weetas. Leitolds to nesinaja. Wini wisi bij ihfâ laikâ aishbegufchi.

Leitoldam newareja nekahdu launu darbu peerahdiht, tamdeht to palaida tuhliit brihwu.

Leitolds tapa atkal tschallis un kreetnis strahdneeks. Winsch dsihwoja nu dauds labaki un wairaf pahrtizis, nekâ preefch tam.

Wina dehts Juris ari ismahzijahs no tehwa wehwera amatu, jo winsch dohmaja, ikfatriš, kas sawu amatu peeklahjigi kohpj, nekriht truhkumâ un behdâs. Beidsoht winsch tapa par eewehrojumu wihru un to eewehleja par teefas-kungu. Jura weenigais dehts palika par bagatu fabrikantu un wehl tagad dsihwo laimigi.

Paldeews Deewam, meera-sihmes!

Sawâ pehdejâ nummurâ mehš jautajahm: "Waj karsch buhs, waj nebuhs?" Us scho jautajumu mehš atbildejahm, ka to neweens newar skaidri sinah; pee tam zerejahm, ka warbuht isdohfees nowehrst kazu stary Kreewiju un Wahziju. — Nahdahs, ka muhfu zerebas peepildisees, jo pa tahm starypahm ir parahdijusees, paldeews Deewam, da'cha "meera-sihme". Wispirms ir japreezajahs par Kreewu laikrafsteem, jo tee pehdejâ laikâ gandrihs wisi ir parahdijufchi meera-prahtu, kas tiklab Kreewijas, ka ari Wahzijas labklahfchanohs eerauga meera darbôs un scho walstju draudfigâ fadsihwê. Draudfibu stary Wahziju un Kreewiju ihpafchi eewehro Kreewu leelâ awise "Golosf" kahdâ rakfâ, kurâ winsch peemin ne fen noswineto Wahzu Keisara Wilhelma 85. dsimfchanas-deenu. "Golosf" fala no Wahzu Keisara, ka schis gohdajamais firmgalwis waroht firds-preekâ un Deewam pateikdamees skatitees atpakal us sawu garo muhfu un teem darbeem, ko pastrahdajis. Kad preefch 21 gada eefahla waldiht, tad Wahzija bijusi tikai masa walstite. Bet tagad Wahzu walstis ir palikufi stipra un warena, un Wahzu tauta ir peeskaitama pee tahm pirmajahm tautahm Ciropâ. Mihlestibâ un gohdzeenifchanâ wisa Wahzu tauta luhlojoht us sawu keisaru. . . . "Bet ari mehš Kreewi," ta Golosf rakfâ, "tapat zeenam un gohdajam keisaru Wilhelmu. Wina wahrdu minoht, mehš atzeramees to ustizigo draudfibu, kas pastahweja stary winu un muhfu ne-aismirstamo Zaru-Atfwabinataju Aleksanderu II. Schi draudfiba, kas jaunâs deenâs eefahlahs, augdama auga un palika arween stipraka. . . . Tas ta bij ne wis ween tamdeht, ka abi augstee draugi un radineeki ustizigo draudfibu zeenija, bet ari tamdeht, ka bij atfmuſchi, ka tahda draudfiba atnefs labumu tiklab Kreewu-semei, ka ari Wahzisei. Ubi keisari to ir gaischi apleezinajufchi: keisars Wilhelms ir wairaf nekâ weenu reisi fajizis, ka Kreewu un Wahzu kara-spehki tikai war blakam un kohpâ zihnitees pret eenaidneeku, kas abahm walstihm stahtohs pretim, bet Kreewi un Wahzi nekad nedrihktah eet afnainâ kaujâ weens pret ohtru, jo bij pahrtleezinahts, ka newar buht nekahda prahtiga eemesla, kura deht schihm walstihm, kas wefelu gadu-fimteri draudfiba dsihwojufchas, wajadsetu west kazu. — Un kad 7. Februari 1871. gadâ keisars Wilhelms muhfu nelaika keisaram darija sinamu, kahdu meeru winsch ar pahrwareto Franziju noslehdsis, tad Aleksanders II. sawâ atbilde fajizis ta: "Kaut draudfiba, kas muhs saweeno, buhtu par laimi un sawu muhfu walstihm!"

Ka scho draudfibu ari muhfu tagadejais kungs un keisars kohpj un ustur, to war redseht no tam, ka muhfu augstais keisara namš

fwineja schogad keisara Wilhelma dsimfchanas-deenu: Muhfu kungs un keisars aissuhtija ar telegrafu laimes-wehleschanu un firfnigu apfweizinafchanu.

Dsimfchanas-deenâ, Behterburgâ, Wahzu suhtna pili bij fapulzejuschees kahdi muhfu keisara familijas lohzeeki, ministerei, augsti generaki un ziti walstis-wihri, lai Wahzu suhtnis gawilneekam Wilhelmam nosuhta winu laimes-wehleschanas un issala winu padewibu gohdajamam firmgalwim.

Lai paschâ deenâ Augstâ Majestete muhfu kungs un keisars Gatschina sawâ pili isrihloja lepnu maltiti Wilhelma dsimfchanas-deenai par gohdu. Pee meelasta nehma dalibu wisa keisara familija un Wahzu suhtneezibas lohzeeki, ka ari wisi tee augstee wihri, kam augsti Wahzu ordeni. Pats keisars bij uswilzis Bruhschu ulanu regimentes mundeeru un ari wisi leelfirsti nesaja Wahzu kara-pulku mundeerus. Wifseem keisara familijas lohzeekteem bij Wahzu "Melnaishrglu ordenis" un pati keisarene bij puschkota ar "Luisesh ordeni". Pee maltites muhfu kungs un keisars usfauza wefelibas keisaram Wilhelmam.

Pehz tam keisara leibwardijas musikas-kohris spehleja Bruhschu tautas dseefmu.

Kad redsam tahdu draudfibu un mihlestibu stary abeem Augsteem Waldineekeem, tad gan waram zereht, ka teem, kas skubinaja us kazu un gribeja farihdiht abas tautas, ar Deewa palihgu buhs japaleek launâ. Jo ta ir jauka meera-sihme. — Bet kad redsam abu leelo tautu Waldineekus ta draudfiba un mihlestiba dsihwojam, tad ari paschahm tautahm ir jadsihwo tahdâ paschâ draudfiba un mihlestiba.

To gan wajadsetu eewehroht teem Wahzijas pawalstneekeem, kas musina pret Kreeweem, bet ari teem Kreewijas pawalstneekeem, kas labprahrt rihda Wahzeem wirsâ. Musinafchanas un rihdifchanas tadfchu nekad newar buht par labu!

No Widsemes.

Balsmanes-Aumeisteres (Serbigal)-Gaujenes (Adsel) daktera beedriba.

Nomiruschâ Aumeisteres leelkunga E. von Wulf-Ronneburg wehleschanahs bij, lai Balsmanes, Aumeisteres un Gaujenes draudfes fabeedrojahs us to, peenemt dakteri, un winsch bij apsohlijis, tam doht Grundsales muischâ mahjas-weetu un pee tahs ari wehl kahdas puhra-weetas semes klahht peeschkirt. Bet leelkungs to nepeedsihwoja, ko bij wehlejees. Pehz wina mirfchanas tika preefch kahdeen diwdesmits gadeem dakteram weeta dohta Grundsales muischâ. Toreis tika ar dakteri ta notaisihts, ka winam bij pa muischahm apkahrt jabrauz un wahjineekeem bij tur winam janahf preti. Kad dakteris bij pehz tam kahdus gadus Balsmanes, Aumeisteres un Gaujenes draudfes us tahdu wihfi apkohpis, tad gan wisi atfina, ka zaur tahdu eerikti wareja mas palihdhibas wahjineekeem nahkt, jo dakteris reti bij mahjâ, winam ari nebij pee fewis eerikteta lasarete, kur waretu daschus wahjineekus usnemt sawâ ihpafchâ kohpſchanâ un ahrstefchanâ. Tapehz us konwenta notaisija, tahdas daktera apkahrtbraukafchanas pa muischahm, bes ween us tahm wistahlakahm, atzelt un daktera mahjâ kahdus kambarus eerikteht preefch lasaretes. Bet driht schee kambari israhdijahs par maseem. Tapehz tika Grundsales muischâ 27. Februari sch. g. konwents noturehts deht apspreefchanas, ka scho leetu waretu labaki eerikteht. Jaunais Aumeisteres leelkungs Emil von Wulf-Ronneberg, kas isgahjuschâ rudent sawu pilngad' safneedfis, bij ari atnahzis us scho konwentu no Behterburgas, kur winsch kara-deenestâ stahw. Winsch konwentam apsohlija jaunu lasareti pehz daktera kunga padohmeem un wehleschanahm (kur ari ruhme buhtu preefch ahrprahtigeem) ar sawu pascha naudû likt usbuhweht, ja wifas muischas kohpâ to preefch tahs wajadfigo materialu dohſchoht un walstis atkal to peewedifchoht. Konwents ar preeku peenebma leelkunga padohmus un winam firfnigi pateizahs par labprahribu, ar ko winsch gribeja par muhfu wahjineeku ahrstefchanu un kohpſchanu gahdahht, ka ari wina nelaika tehws jau par to bij ruhpejees. Lai Deews fwehht jauno kungu bagati par tahdu wina pirmo mihlestibas darbu, ko winsch preefch muhfu draudsehm grib dariht.

Us ta pascha konwenta tika aridsan Balsmanes jaunais leelkungs Rudolf von Baehr par Balsmanes-Aumeisteres un Gaujenes daktera beedribas preefchneeku iswehlehts un winam pilnwarâ dohta, lihdi 300 rubl. f. isdoht bes konwenta spreeduma preefch daktera mahjas eefſchpusees pahrlabofchanas, jo schis mahjas ahrpuse un

jumts ir no Grundsales rentes-kunga lohpjamas. — Muhfu daktera kungs Gesse ir wihrs, kas ne-apnizis strahda pee faweem wahjineekeem. Preekschpusdeenās wīnsch mehds buht mahjā, bes ween treschdeenās, kad winam jabrauz us Barmaga muischu (Treppenhof). Behzpusdeenās un ari daudsreis naktis wīnsch apmelle tahdus wahjineekus, kureem palihdsibas waijag. Wīnsch us konwenta fazija, ka tagad esohť tīf dauds braukschanas, ka pehdigās mehneschōs tīfai us kahdahm stundahm ween lā weefis esohť warejis fawā mahjā pakawetees; daudsreis desmits un wehl wairaf wahgu us wīnu gaidohť. Behdigā kauschu fka fischana rahdijusi, ka wīnsch esohť weenigais ahrste us 15 tuhst. zilwekem u. t. pr. Waram zereht, ka wīnsch warehs ar wehl leelaku preeku fawu gruhťo amatu ispildihť, kad jaunā lasarete buhs usbuhtweta. Tad wīnsch warehs no fawa darba wehl wairaf augtu redseht. Lai Deews wīnu wehl ilgi ustura!

Reeldeenās dseefma.

1.

Alleluja! Alleluja! Alleluja!
 Tā eeksch augstahs debefs atskan.
 Jesum Kristum zeeniba,
 Kas bij tumščā kapā gabjis,
 Ir nu atkal durw's atwehris
 Un ar dšihwib' muhs apbehris;
 Bahrspehjis ir weln' un nahw',
 Dšihws pee kapa tagad stahw.

2.

Jesus lohzeeki nu esam;
 Winam pateizib' lai nesam,
 Zeefchi pee To turamees.
 Jo wīnsch kapus eefwehtijis,
 Nahw' ar dšihwib' ismihjis,
 Swehtu preeku padarijis.
 Nu Tew pakaf gribam staigahť,
 Dšanna Tewim klaijahť.

3.

Bastahwigu dšihwibu
 Muhfu kruhtis stahdijis.
 Lai ar pihschki, pihschōs fakriht, —
 Domehr dšihwib's grauds tur mahjo,
 Kas tai jaunā deeninā,
 Zauki atfels, atdšihwohs,
 Tad, kad Jesus faule mohdihs
 Un netaisnohs, taisni sohdihs.

J. Audsespeedur.

Bawafarai.

1.

Steidsees, jaukā pawafara,
 Buschloht muhsu eeleijas!
 Putnu bari skandina,
 Skatas dseefmas birstekās.

2.

Kohscho krohni dabai nesi,
 Gauzi gands lohpinus;
 Mechōs, laukōs, plawās kaiji
 Skaislohs puku seedinus.

3.

Laukā wadi ganinus,
 Tohs ar jautu lihgsnibu;
 Tihrumā wed' arajus,
 Tohs ar tawu swehtibu.

4.

Sakā segā laukus tinoht
 Zeribu mums šiprini;
 Sehklas graudu semē kaisohť
 Masminu mums weizini.

R. Bahrup.

Drupas un druffas.

No S. S. L.

- 1) Lepniba eet papreekschu, kauns steidsahs pakaf.
- 2) Raunibas fahrtums ir tas labakais fahrtums.
- 3) Slepna neschkshstiba ir atklasts kauns.
- 4) Kas nelaimigeem greech muguru, tam laime behgdama rahda papehschus.
- 5) Ehrglis gan reds maitu, bet neredš gehgera.
- 6) Pee padohma kawejees, pee darba steidsees!

Kahds kungs fatila fshlenu un to ufrunaja schahdā wihse „Zeru, ka buhfi fshlā ko labu mahzijees. Es Tew dohschu jauku grahmatu, ja man pateiksi, kur Deews ir.“

„Man gan pascham naw naudas,“ sehns atbildeja, „bet kuhg- fchu fawu tehwu, lai nopeht man diwi grahmatas, ko gribu Jums doht, kad man pateikset, kur Deewa naw.“

Kahds deemabihjigs wihrs kahdā sapulzē preeksch ehščhanas roh- kas falizis pateiza Deewam, ka wisa laba dewejam. Diwi jaunekki, to redsedami, gribeja wīnu peesohboht un fazija: „Zuhfu mahjā gan wisi preeksch ehščhanas kuhds Deewu?“ — „Tā nu gan naw,“ wīnsch atbildeja. „Man ir mahjās pahris kuhfu; tahs eet pee files — ne- kuhguschahs.“
 Mahrtin Feldscher.

Naudas-papihru zena.

Behterburgā, 22, Merzā 1882.

P a p i h r i		prasija	matkaja
Rusimperials gabalā	8,16 rubl.	8,16 rubl.	8,16 rubl.
5proz. bankbiletu 1. islad.	96 ³ / ₈	96 ³ / ₈	94 ³ / ₄
5 " " 4.	91 ¹ / ₄	91 ¹ / ₄	92
5 " instriz. 5 aishem.	—	—	92
5 " prebmiju biletas 1. emif.	218	218	217 ¹ / ₄
5 " " 2.	217	217	216 ¹ / ₄
Behterb. 5.proz. pilf. oblig.	89	89	88 ³ / ₄
Kreewu sem. kred. 5%o kshu-sim.	127	127	126 ³ / ₄
Narkowas semst. 6proz. kshu-sim.	96 ¹ / ₂	96 ¹ / ₂	96 ¹ / ₄
Nehwales and. bankas afz.	—	—	—
Reel. Kreew. dšelsz. afz.	251 ³ / ₄	251	251
Rihg.-Din. dšelsz. afz.	150	150	—
Din.-Wit. dšelsz. afz.	161 ¹ / ₂	161 ¹ / ₂	—
Wārsch.-Teresp. dšelsz. afz.	132 ¹ / ₂	132 ¹ / ₂	—
Drelas.-Wit. dšelsz. afz.	—	—	—
Wib.-Wolog. dšelsz. afz.	78	78	77 ¹ / ₂
Wais.-Wrest. dšelsz. afz.	109	109	108
Waltijas dšelsz. afz.	102 ¹ / ₂	102 ¹ / ₂	101

Labibas un pretschu-tirgus.

Matkaja par:	5 r. — t.	Zelgamā, 6 r. — t.
1 puhru tweeschu	3	3
1 " rubju	25	25
1 " meeschu	2	2
1 " putramu	2	2
1 " auju	1	1
1 " firnu	2	2
1 " kartufeku	70	70
1 birkawu seena	6	6
1 pohdu sweesta	6	6
1 birkawu baltais fahls	6	6
1 " sarkanahs fahls	6	6
1 muzu silku	10	10
1 aš behru maltas (7 p.)	18	18
1 " eglu " (7 p.)	11	11

Atbildes.

Putnam: Pateizamees, bet scho reisi ne!
Rahdam Wallectim J. St. . . . : Par 28. Februari jau lasiseet schai pascha nummura. Preezajamees, ka kuhš ar tahdu mihtu prahtu efeet fanehmuschit fawu zeent. mahsitaju, kura darbu lai tas kungs schesligi paschki.
Weschotneekam: Sanehmahm.
Gleijas kalna Zahnim: Preezajamees par kuhšu mihto wehstul un par to, ka Jums tīf jautas un dšitas dohmas par smamo kuhsch auu.
 Es skatohs fawā behrnibā;
 La preezin' manj wezumā.
J. Ste: „Drupas un druffas“ us preekschu. — Palbeews!
G. S.: „Peemiam“ paturehim par peemiu.
Kahdai tautetei: Ir gan teeja, ka kuhšu laikōs schur-tur wehl rohmahs tumšiba, kas pastahw eeksch tam, ka kaudis kreen pee puhschlotajeem un wahredotajeem, pasihgu melledami flimibās. Bet tas noteek tīfaj retam. Kad par to gekibu sīkfati spreestum „Awijēs“, tad dasch dabutu greifas dohmas par kuhšu tautu, pee kuras isgshstiba un prahta gaisma eet wairumā. Behnitiimam us preekschu; tad wīš galā kuhš labi.
Stida: Efeet tīf labi un paprasat kuhšu ekspedizija, jo tur warduhť wīšus peelkumus dabuseet. Tai sinā, ka ari par sinamo eksemplari esam tur rakstijuchi. Preekschliimuu us preekschu lasiseet!

Gipsi,
preeksch abholtina meh-
sloschanas un
superfosfatu
preeksch wasarejas pee-
dahwâ
C. Höpkers, Jelgawâ.

Weenigâ pahrdohtsana Ken-
geraga jabrifas
liuu:
un
patulu-dsiju
ihpafchi preeksch sweij-
neetu wajjadsihahm
wehrytu dsiju, lâ ari ba-
linatu un nebalinatu au-
dektu, wihs no tohti teizamâ
labuma, pa pamafinatahm zenahm,
pee

R. John Safferberg,
Rihgâ, Kungu eelâ № 12.

Weena
muischiana,
1/4 wersti no Jaunjelgawâs (Friedrich-
stadt), 60 pührâ-w. leela, ar labi eestrah-
datu semt, piawahm, ganibu un peeberi-
gahm fainneeziabas-ehlahm in eherbergi,
teel, dalischanas deht, us waitatgahm
ismafschahm — pahrdohta, Tuwa-
fas finas Jaunjelgawâs magistatâ
pee J. Bitterneefa.

35 jaunas nohmas-
gohwis
teel pahrdohtas par lehtu zenu 24. Aprili
1882. g. kahdâ muischâ, 6 werstes no Lee-
pajas-Rommu dsehzela-stanzijas Luschas.
Pirzejt war meldetees personigi jeb zaur
wehtulehm stanzijâ Luschâ pee inspektora
Rebertseefa.

Zifludinaschana.
Krohnâ muischâ Gudenneefds, Aisputes
apriakt, teel, deht fainneeziabas atstahschanas,
lihds 300 saufi, pa leelan pullam
aptehti balki,
dehti, jumta laftas, leetas-
kohki, ohfoli,
weens leels kohku laidars ar stipreem
kohfeem, pahrdohti. K lahtatas finas ih ohd
muischâ-waldischana.

Zifto Holandeeschu
veena-
un **Rornenburgas**
baroschanas-
un
dseedinaschanas pulweri
uf jauna fanehma un peeohla
C. Höpkers, Jelgawâ.

Arflus
(buzischus)
tura uf lehgera un peedahwâ
R. Heilsbergis,
Jelgawâ, blafus Goersa
lga apteekim.

Breekfch

mahjainneeziabas

ir schujmaschine latra wihsê tschallakâ un derigatâ beedrene, kad wina ir weegli
ittahdajama, stipra un preekfch latra schujdarba leetajama. Singer Manufaktur-
ring Co., Nu-Yorkâ, original-schujmachines ir preekfch tam, lâ ari preekfch
wiseem ziteem darbeem, lâ: baitdrahm schujfchanas, dahmu wajjadsihahm,
mantelu-, korsetu- un schirnu pagatawoschanas, tahs pilnigatâhs un wisflawe-
natâhs, no kam wislabat war pahrleezinatees, la no winahm pehrugad ween
tifa pahrdohts — **wefels pus miljona.** Singer original-machines teel
pahrdohtas sem pilnigas galwoschanas un pee majas emafschas — pret **1 rubla**
famafschahm latru nebel, un kreetna mahziba teel dohta par wetti. — Lai
pahmainischana nenotittu ar pakaltaitahm, sem Singer wahrda isfchlitahm
machinehm, luhgtu uhmahit, ka original-machinehm stahw uf machines-stilba
stumas pilns wahrds: „The Singer Manufacturing Co.“, un bes tam winahm
ir fabrika-marta pee wirsdalas un stahwa. Breekfch firohdereem, kurpneekem,
fedleneekem, zepurneekem, grammatu-sehjeem, preekfch maifu pagatawoschanas
u. t. j. pr. peedahwaju Singer Co. schpezial-machines.

G. Neidlingers, Jelgawâ,
Leelajâ eelâ № 10, Rennera namâ.

Sweedru arkli,
Adlera arkli,
tichetremeschu lohbfichanas un seh-
jas-arkli, sehjas-fedseji, ezefchas, rin-
gel-bluki, uniwersal-platsefichanas-
machines, superfosfati
dabunami pee
Rihgâ, pilf. Kalku eelâ № 6. **Bieglers & Co.** **Leepajâ,** Alejandra eelâ № 6.

!Sludinajums!
par
jaunu ahdu-bohdes atwehrschanu
no
Julius Goeschell.

Tâ ka es ahdgeheâ amatu isprafdamâ, zaur dauds gada-gahjumeem tai
leelâ, wiseem lauzeneekem, kursenneekem un Widsemneekem, pasihstamâ
G. Brieger lga ahdu-bohdê par andeles-wadoni strahdadams, pehz
laipnigas isrunas ar G. Brieger fungu, no wina andeles-wadona amata
esmu atschlibrees un no 23. Februara mehnescha deenas sch. g. **masaja**
Sindera-eelâ, konsula Seugbuscha namâ Nr. 3, uf sawu pascha
rohku pilnigu

ahdu-bohdi

ar wehl dauds zitadahm, eeksch **plafchas ahdu-bohdes** peederigahm
prezhem atwehris, eeksch kurahm es Amerikas, Arcwu-semes,
Rihgas un Warschawas sohles un bindsohles, pastalu, juhtes
un fedleneeku ahdas, sahbaflu fchetes u. t. pr. par mehrenu
zenu pahrdohtu; tamdeht luhdsu, schahdu wehti islaidams, wisus
sawus wezus draugus, pasihstamus un sweschneekus, lâ: **fainneekus,**
muischwaldibas, amatneekus un andelmanus, pee manim eeksch
manas jaunahs bohdes eepirktees, jo es uf to zihmischohs, il weenu
pirzeju ar taifnibu pehz wina gribefchanas apdeeneht.

Ar sweizinaschamu
Julius Goeschell.

Weens nams
ir Jelgawâ, deht Jelgawâs atstahschanas
pahrdohtams. Sapeepraja Dohoeles eelâ
№ 23, pee nama kunga.
Uhtrupe
tiks notureta 30. Merzâ j. g. Grihwa-krohgâ,
pee Jelgawâs, fir waitat kohlischanâ pahr-
dohs daschas mahjainneeziabas leetas.

Jauna teatera-luga
no R. Bodneef-Jaunsema.
Jauna-gada nafts.
[Statu-luga weenâ zehleena.]
Wakfâ 20 kap.
Apgahdata no **W. Rudolff** — **Wakfâ.**

Egles- un preedes-balkus,
plankas, dehtus, lates
un wiswisadus buhshohhtus par lehtu maifu
peedahwâ
G. Jakobsohns,
Jelgawâ, lpes eelâ № 4, aif bruhwera
Herrmutha.

Breekfch neprezeta kunga uf lauteem teel
spihsmane
(latweeta) mekleta. War meldetees Jelgawâ
Leelajâ eelâ № 61, pa labo rohku.

Teateris

Witstumaischâ 29. Merzâ 1882. g.
Ufwechis:
„**Dihwaina preziba**“,
„**Sulainis par dakteri**“
un
„**Diwas deenestneezes**“.
Pehz tam:
Balle.
Sahums pulkt. Jods pehz pusdeenas.
Tuwafas finas zaur programmeem.
Teatera komisija.

Wijas grammatu-bohdes dabunamas:
Bischu grammatina,
jeb ihja pamahzichana, kâ bires kurjemê
un Widsemme jatohpij, farakfita no Dalbes
mahzitaja H. Kupfer. **Wakfâ 20 kap.**
Bischu-kalendere.
Zi brikwlunga no Berlepsh bichu-kalende-
res pehz schejenes semes- un gaisa-buh-
fchanas istakfita un pahrtukota. Jidohta
no kursemes bichu-kohpichanas beedribas.
Wakfâ 20 kap.

No Gohwu-lohpeem,
kâ tohs buhs andsinah, kohpt un flimibâs
dseebnah. No D. K. Swerfeld. (Ohtra
pahrlabotâ druka).
Wakfâ 35 kap.
Masais
Kursemes sirdsinsch,
jeb grammatina par firgu-lohpeem.
Wakfâ 25 kap.
Lohti laba un deriga rohkas-grammatina
par firgu-lohpu andsinaham, kohpichanu
un apeeschanohs, — eewehlama wiseem zeem,
firgu ihpafschneekem.

Zeen. semkohpjeem
uf pawafara laitu peedahwajam:
Baltijas
Semkohpejs
un wina amats.
Pehz Wahzu semes-fainneeka
Ferdinand Breithaupt
semkohpibas rakfiteem latwiskt farakst ihts
no
G. Blumberg.
Wakfâ 75 kap.

Semkohpja
Auglu-kohku
dahrfs,
jeb:
Pamahzichana,
kâ auglu-kohki no sehlahm andsejami 2c.,
kâ lauku- jeb meschu-kohki stahdant un
wehl dauds zitas derigas mahzibas, kas
dahrsu mihtotajeem un kohpejem der sinah.
Nr 55 bildehm.
Ziffaidroja un farakfija
S. Kewers,
sehllu pahrdohtamas un kohku-kohlas ihpafschneek Durbê.
Ohtra drife.
Wakfâ 60 kap.

Basnizas un skoblas sinas.

Weens Kungs, weena Kristiba, weena tijiba.

Rahds wahrds skoblas- un behrnu audfeschanas leetâ. Salamans Heinis 2c. Pahrstats 2c. Wehl kahds wahrds Latweefchu bohftabu un bohfterefchanas leetâ. Zaanekla pehbigais zeltch.

S i n a.

No Auderes draudses. Kad mihti draugi schkirahs, tad tee beidsamo schkirfchanahs stundu ar fawejeem mehds kohpâ pawadiht, mihtus peeminas wahrduš mainiht, weens ohtram labas mahzibas zelâ lihds doht un par mihlestitas sihmi kahdu dahwanu pasneegt. — Tâ ari notika schi gada 17. Janwari Auderes draudse. Auderes draudse pulzejahs minetâ deenâ leelem pulkeem sawâ skoblas-namâ, kur sawam mihtotam ganam un mahzitajam preeksch wina aiseefchanas us zitu draudsi — beidsamo mihlestitu parahdija. Skoblas ruhmes bij ar sakumeem puschlotas, zil tas seemâ eespehjamš, un katra atnahzeja firfnigâ wehleschanahs bij, ka mihtlais weefis driht atnahktu. Pulksten puszef trijôs pehz pusdeenas winsch abrauzga. Kad bij stary sapulzeteem eenahzis, tad wispirms dseedaja wisa draudse weenbalfigi: „Lai Deewu wisi lihds“. Pehz nodseedatas dseefmas weetigais skoblotajš Kurfchinskij kgs draudses wahrda pateizahs zeen. weefim par wina publineem 21. gada pee Auderes draudses. Runatajš ihpafchi peemineja, ka tas wahrds: „kas mihlestitu sehj“, tas mihlestitu plaus“, ari schodeen teitan stary zeen. mahzitaju un draudsi peepildijees. Zeen. Gesselberg kgs teefcham mihlestitu sawâ draudse fehjis, schodeen no tahš mihlestitas augtus plauj. Peemineja, ka Auderes draudse tanis 21 gaddš, kamehr zeen. Gesselberg kgs tai par mahzitaju, tillab tikumibas, ka isglichtibas sinâ kreetnus fohkus us preekschu spehrusi. Beidsiht runatajš pasneedsa zeen. weefim no draudses pufes sudraba seltitu bikeri. Zeen. mahzitajš pateizahs firfnigeem wahrdeem par parahditu mihlestitu, un ka, lai gan meefigi no wineem buhschoht schkirts, bet zaur mihlestitu fahstihš, tohs ne-aismirfchoht; un fewischi schi pasneegta mihlestitas dahwana winu weenumehr atgahdinahchoht pee mihtlahs Auderes draudses. Tad ari mihti luhdsja jaunektus un jaunawas, tehws un mahtes To mihleht un Ta zelus staigah, kas ir tas A un tas O, tas eefahkums un gals. Pehz tam mihtam weefim „augstu laimi“ issauza, pee kam ari weetigais meschafungs, Puhze kgs, mihtus wahrduš runaja, ka ari wehl ziti pagasta amata-wihri; pastarpam skandinaja Kurfchinskij kga kohris schetrbalsigas dseefmas. Wisupehz farunajahs zeen. weefis ar pagasta amata-wihreem ilgu laiku, ka tehws ar behrneem, pee kam daschu mihtu wahrdu un pamahzifchanu is pagahnes peemineja. Kamehr weefis ar wezajeem laipni farunajahs, tamehr jaunajee beswainigâ wihse skoblas sahle papreezajahs. Tâ stunda pehz stundas aistezeja un schkirfchanahs laiks atnahza. Us wehleschanahs, ka zeen. Gesselberg kgs kahdu reis wehl apmekletu Auderes draudsi, winsch laipni fohlija issazitu wehleschanahs nahkofschâ wasarâ peepildiht. Beidsamo reisi zeen. Gesselberg kgs sawâ Auderes draudse fazija sprediki 24. Janwari, to firdigeem wahrdeem paslubinadams tijibâ palikt, jo zaur tijibu pasauli uswaram; wahrdi klausitaju firdis grahbtin aisgrahba. Pehz beigteem swehtifchanas wahrdeem atskaneja no kohra, sem Kurfchinskij kga wadischanas, jauka schetrbalsiga dseefmina: „Ar Deewu Gans“, kura klausitajeem kochi patika. Tâ schkirahs zeen. Gesselberg kgs no sawas Auderes draudses. Lai Deews dohd, ka winsch tahdu peemihlibu sawâ jaunâ draudse atrastu, kahdâ tas pee mums stahweja. Muhfu firdihm winsch paliks mihtich un ne-aismirstams, kautschu tahlu no mums schkirts. Wina preekschihme fadsihwe un wina wahrdi mums muhscham paliks peemina. . . . berg. —

Rahds wahrds skoblas- un behrnu audfeschanas leetâ.

Daschi laikraksti beidsamâ laikâ nefa sinas un pahrspreedumus muhsu skoblas leetâ, un fewischi usrahdija, kapehz pagastu behrni — ihpafchi meitas — atstahj lauffskoblas un dohdahs us pilsehtahm, kur baudohht wajadfigahs mahzibas pehz schi laika peeprafijumeem. Wisu to apzeredami meerigâ garâ, waram gan faziht, ka par scho leetu buhtu jarunâ dascham, kas lihds schim pawisam zeetis klusu. Zil es

no sawas pufes schini leetâ usrahdifchu, lai der par atgahdinahchanu wifseem teem, kas tai paschâ leetâ warbuht wehl wairak sin un proht. Zaanakš laikš ir zelti, wehl zel un zels fimteem skoblas-namu, bet waj desmitâ dala stary teem ir tahdi, kas pilnigi fa-eetahs ruhmes sinâ ar muhsu wajadfibahm? Man leekahs ne. — Kas wainigs? patš wainigs! Tâ tad ari dasch pagastš patš wainigs, kad teem wajadfigahs ruhmes truhkt sawâ skoblas-namâ.

Ruhmes truhkumi buhs schahdi: 1) darba istaba: a) sehneem, b) meitahm; 2) masgafchanahs ruhme ar labu eerikti; 3) ihpafch fehkis skobleneem; 4) prowjantes lambaris, ja naw kohp-ehfchana: a) sehneem, b) meitahm; 5) skoblotaja darba lambaris blakam klasei, kurâ ari palihgš war mahjoht, un 6) klase ar gulamo istabu preeksch gada-skobleneem. Gekams ne-eewehrohs schohs truhkumus muhsu lauffskohlâs, teekams winas newarehs pilnigi selt un plaukt. Gekams pagasti, wispahrigi nemoht, nedsihwohs leelakâ mihlestitâ ar faweem skoblotajeem, teekams muhsu skoblas nefafneegš pilnigi sawu mehri. — Waj nu schahdu truhkumu, waj ari zitu eemeslu deht no dascheem apgabaleem behrni eedami eet pilsehtas skohlâs, to peerahda peedsihwojumi. Daschi no semtureem un muischu-deendeereem tura par kaunu, sawus behrnus suhtihst pagasta-skohlâ. Un schihš dohmas paleel dibinatas, ja apdohmâ, ka daschâ draudse netohp notureta kahrtiga gada-skohla.

Draudses-skohlu mums ir mas un wehl masal preeksch meite-nehm; tâ tad zits nefas ne-atleek, ka eet pilsehtas. Bet schai eefchanai, wispahrigi nemoht, naw leelas swehtibas. Peemineschu schi tikai feeweefchu kahrtu. Zil nelaimigas ir tahs jaunekles, kas no saweem semkohpju wezakeem titat pilsehtas teel usaudsetas! Ari ar daschu dehlinu naw labak. Zau no masahm deenahm behrni teel islutinati un pa-aug lihds skoblas laikam, paschi sawâ wakâ nodohdamees, lihds kamehr eestahjahs kahdâ pilsehtas skohlâ, kur wehl wairak sawwatibai kalpo, ta ka pahrwefschahs sinamâ emereghliba par negantu tautas fehrgu, to tee isstahdadamees is skoblas nepamet wis pilsehtâ, bet nefš lihds us sawahm mahjahm un — ka gohda kochi — eeleef wezakeem klehpt. Wezaki fagaida selteniti, kas laipo lehni ar kama-fchahm un kalofschahm, ar jakinahm un jakinahm, ar faules schirminu un balteem, dahrgem ahdas zimdineem un wehl daudš ziteem gresnumeem un neekeem un neezineem. To redsam Leijas-Kursemê tillab pee gruntneekeem, ka ari pee nohmneekeem. Schi nu druzin ja-apstahjahs un jawajzâ: „ka tad wisa zita mahjas buhschana fa-eetahs ar schihm smalki gehrbtahm preilenehm?“ — Zihš un strupi fazifchu tâ: tehws un mahte runâ mahtes walodu, gehrbuschees, ka kreetni semkohpju laudis, ziti behrni ari tapat, un wiss eet un kust — pa latwifki un arajifki! — Par schahdu meitinas isgresnofchanahs nebuhtu nekahds brihnumš, ja tehws un mahte un wisa familija buhtu fahneeguš tahdu dsihwes pakahpeenu, ka war pa kundfifki gehrbtees un dsihwoht. — ka to redsam p. p. ap Zelgawu, Dohbeli un daschš apgabalš Widsemê. Bet pee mums Leijas-Kursemê ir gan brihnumš par to, ka redsam puslihds pahrtikuschu fahmneeku meitas ais lohgeem fehsham, ka eeflohdstus putninas buhriti!

No pilsehtas johkeem un preekeem schkirtas, tahdas seltenites fazuht paschu mahjâs ne-aprakstamu truhkumu, — truhkumu, kas nomehrdê dwehfeli un meesu! Wifseem ir sinams, ka eeradumam ir leelš spehš, un to newar driht atmeht. Pilsehtu eeradumi daschlahrt ir par famaitafchanu semes laudihm; tadeht ihšis semneekš nekad negrib buht par pilsehtneeku. Muhfu „pilsehtu jaunekles“ grib ilgi guleht, smalki ehst, lepni gehrbtees un — pee darba kaulus nepeelikt. Ko nu lai dara semneeku mahjâs? Pa starypahm few to pataisa un lasa — tahduz romanus, kas ir ka nahwes-sahles preeksch jaunektu firdihm. Garsch laiks sahle smalko pilsehtas dahmu mohzih, un it nejaufchi eerohdahs schahds jeb tahds schtuzeris, kas jauneklei pa-ihfina garo laiku. Schahda weefofchanahs wellahs gadu apkahrt un wehl ilgat; un pa tahm starypahm ari wezakee naw bijufchi bes zeribas, ka jaunlungu eeguhs par snohtu. Ne reti atgadahs, ka gohdigi mahjturi un fahmneeku dehli, kam ohtras pufes wajadsetu, gan dohmâ us fahmina

meitu, bet deht „masakas“ isglibtibās un weenkahršchu drehbju tur nedrihst ne rahditees. Kad jaunungu nahkšchana beidsahs, tad wezaki un meitina atsihst, ka wolti tiklab laiku, ka ari mantu patehrejušchi. Waj nu nezeefch dwehsele un meesa, kad preeku pilnahs zeribas pahrwehšchahs fahpigās behdās un teef isputinatas ka pelawas wehja?!

Ar šchahdu treezeenu gresnā lepniba kriht par wefelu grahdu semaku, un nu fahk skatitees us teem, kas pašchu drehbes walkā. Tā tad ne reti atgadahs, ka lepnahs seltenites teef isprezetās par faimneezehn un — ja grib buht ihstās nama-mahtes, tad wišs lepnums japakar wadsi. Bet, Deewam schehl, zil ne-efam jau peedsihwojušchi nelaimēs starp tahdeem pahreem?! Un wišs schis gruhtums nahk pahr behrneem zaur wezako weeglprahstigu behrnu audšeschanu. Tadeht nebuhs par dauds, ja wezakeem atgahdikam, lai pee behrnu audsinaschanas ir jo apdohmigi.

Katra dabās leetina muhs skubinadama skubina ifdeenās, lai prahstigi pasemojamees un pee-augam wišā labā. Zeru, ka zeen. semturi netaunosees, kad teem peeminu to, ko wini iflatru gadu reds: Graudu pilnahs wahrpas leezahs us semi, it ka tam debesu Tehwam pateiktōhs par Wina swehtibu, bet tufschahs wahrpas pazetahs pahr zitahm. Lepna galwa ir arween tufschā. Tautetis.

Salamans Heinis

bij wihs, kas labdarischanās gan daudseem par preekšchimi wareja buht. Salamans leedsahs jeb kahdam luhdsejam tikai weenu dahlderu doht. Bet kad kahdai familijai ar leelaku naudas daku wareja palihdseht, tad to labprahst darija. Pee wina reis nonahza amatneeks un to luhdša, lai tam naudu aisdohdoht, jo gribohst fawu darba weetu paplaschinahst; tam efoht darba papilnam, ka weens nespehjoht to apwataht, bet wajjagoht leelakas ruhmes un sellus nemt palihgā. Tad ari wareschoht feewu un fawus 5 behrnus labaki ustureht, jo tagad eijohst tam lohti gruhti. — Salamans, ka jau dauds pee bagateem to atrohn, bij drufku fa-ihdšis, bet tomehr prasija: „Zil tad jums wajjag?“ — „Tuhkstofch dahlderu, kungs.“ — „Tas ir lohti dauds! Jo nahk arweenu tik dauds, ka es newaru wiseem lihdscht. — Man schodeen naw wakas — ka juhs fawz?“ — Luhdsejs fazija fawu wahrdu un usdewa fawu dšihwes weetu. — „Gribu apdohmatees — tagad sinu juhs atrast — ardeewu!“ To fazijis, tas aishgahja pee fawa rakstama galda. Amatneeks noskumis aishgahja mahjās; zaur schahdu ihfu atraidischanu tam-wisa zeriba suda; — winsch dohmaja pee fewis, Salamans Heini laudis tik eeslawejuschu par dewigu, bet pret wina winsch efoht bijis sihstis.

Peezas deenas pehz tam amatneeks ar fawejeem patlaban pusdeenu ehda pee nabadšigi klasta galda. Tē kahds pee durwihm klaweja un tuhliit ari eenahza; — tas bij Salamans. Amatneeks lihds ar fawejeem tuhliit pazehlahs no galda. Bet Salamans us durwju pusi atgreesees fazija: „Paleekat wisi fehshoht un ehdat, jo zitadi es atkal tuhliit aiseeschu!“ Gan nu wisi noschdahs, bet ehst jau ne-ehda; wifu azis luhkojāhs us zeenijamo weefu. Salamans apluhkoja istabu, nama-mahtes un behrnu waigus un drehbes, tad pee nama-tehwa gree-sees fazija: „Pee jums gan wišs glihti, bet ari nabadšigi isfkatahs.“ Pee tam us galdu rahdidams runaja tahkat: „Zuhfu feewa leekahs buht laba mahte faweem behrneem, — to redsu pee wina tihrahm meefahm, fukatahm galwahm un apkoyptahm drehbehm. Zuhš man leekatees buht gohdigi un tschakli laudis. — Es jums tohs tuhkstofch dahlderu doh-schu!“ Azumirkli wisi pazehlahs preeka pilni bagatam labdarim pateiktees. Bet schis atkahpees fazija: „Naw wajjadšiga nekahda pateikschanahs; paleekat til fawās weetās fehshoht.“ Wehl laipnigi amatneekam rohku sneegdamš, tam fazija, ka naudu tam bes nekahdeem augkeem aisdohdoht un ka ilgadus tam 150 dahlderu efoht ja-atmaksā.“ No wiseem atšweizinajees, winsch isgahja ahrā.

Behz gada laika amatneeks noliktā deenā, jo us tam Salamans luhkoja, fawu parahdu nonahza lihdsinahst. „Nu, ka jums ir gahjis?“ — „Lohti labi, zeenijams kungs, darba deweju man laba teefa wehl klast radusees, man tagad trihs selli darbā, waram dauds labat tift zauri, daschus masus parahdus esmu aismakšajis un ari atnesis to daku, kas jums nahkahs.“ — „Waj juhs wairak newarejat aistaupihst, nekā schohs 150 dahlderus?“ Salamans waizaja, us naudu rahdidams. „Paldeewš Deewam, ka til dauds esmu warejis fakraht!“ — „Nu,“ tad Salamans rohku amatneekam sneedšis fazija, „bahschat ari scho naudu kabatā; es gribu us atmaksu tik ilgi

gaidiht, lihds juhs par turigu wihru buhseet palikuschi!“ Salamans ne grafcha nenehma no amatneeka, bet tam wifu atschkinkoja. Tā darija Schihds kristitam! R. S.

Bahrskats

par Jelgawas Latw. kurlmehmu skohlas eenemschanahm un isdohschanahm Karolines muišchā par 1880. un 1881. gadu.

Genemschanas.

Atlikums no 1879. gada	644 rubl. 32½ kap.		
Ustureschanas un skohlas nauda no Widsemes	491 r. 10 f.		
no Kursemes	1404 „ 20 „	1895	„ 30 „
Genahkums no skohlas grunts-gabala	59 „ 25 „		
Schkinibas no Kursemes	557 r. 64 f.		
No Kursemes riter-schastes	500 „ — „		
Dahwanas no draudsehm	960 „ 33½ „	2017	„ 97½ „
Palihdsiba no Rihgas un Widsemes	1048 „ 61 „		
			5665 r. 46 f.

Isdohschanas.

Skohlotaju lohne	1515 rubl. — kap.		
Skohlas leetas un inventars	84 „ 76 „		
Peebuhweschana un pahrtaišschana u. t. pr.	258 „ 22 „		
Saimneeziba un malka	2295 „ 14 „		
Kapitals, prozentes un uguns apdrohšchinaschana	514 „ 28 „		
Daschadas isdohschanas	192 „ 14 „		
			4859 „ 54 „
Atlikums us 1881. gadu			805 r. 92 f.

Rehkinumu noslehgschana par 1881. gadu.

Genemschanas.

Atlikums no 1880. gada	805 rubl. 92 kap.		
Ustureschanas un skohlas nauda is Widsemes	360 r. 57 f.		
is Kursemes	1901 „ 87 „	2262	„ 44 „
Genahkšchanas no skohlas grunts-gabala	276 „ 5 „		
No Kursemes riter-schastes	500 r. — f.		
Schkinibas is Kursemes	215 „ 17 „		
Dahwanas no draudsehm	1053 „ 24 „	1768	„ 41 „
Palihdsiba no Rihgas un Widsemes	598 „ 21 „		
Aisnehmums us skohlas grunts-gabala	1000 „ — „		
			6711 r. 3 f.

Isdohschanas.

Skohlotaju lohne	1227 rubl. — kap.		
Skohlas leetas un inventars	62 „ 35 „		
Buhweschana un pahrtaišschana	153 „ 98 „		
Saimneeziba un malka par 1880. gadu	850 r. 92 f.		
„ 1881. „	3543 „ 46 „	4394	„ 38 „
Kapitals, prozentes, uguns nauda un nodohschanas	456 „ 28 „		
Daschadas isdohschanas	373 „ 60 „		
			6667 „ 59 „
Atlikums us 1882. gadu			43 r. 44 f.

Kursemes basnizās aprinkā draudschu wahrdi, kuras ir 1881. gadā Jelgavas Latw. kurlmehmu skolai sneegufchas sawu palihdsibu:

1) Engures draudse	5 rubl. —	kap.
2) Balgalu dr.	13 " 73	"
3) Bahrtawas dr.	15 " —	"
4) Bauiskas Latw. dr.	25 " 32	"
5) Birschu dr.	27 " —	"
6) Rabiles dr.	9 " —	"
7) Randawas dr.	20 " —	"
8) Dohbeles Latw. dr.	35 " 20	"
9) Dundagas dr.	9 " 10	"
10) Dignawas dr.	10 " 90	"
11) Gezawas dr.	28 " —	"
12) Ghsenes dr.	2 " —	"
13) Ghdoles dr.	16 " 62	"
14) Salduš dr.	17 " —	"
15) Jaunjelgawas dr.	5 " —	"
16) Kuldigas Wahzu dr.	23 " —	"
17) Gramsdas dr.	10 " —	"
18) Grohbinas dr.	4 " —	"
19) Greeses dr.	5 " —	"
20) Leel-Nuzes.	5 " —	"
21) Zhres (Zrbes) dr.	15 " —	"
22) Kurfischu dr.	9 " —	"
23) Landes dr.	6 " 30	"
24) Lestenes dr.	8 " —	"
25) Keepajas Latw. dr.	15 " —	"
26) Lutrinu dr.	16 " —	"
27) Jelgawas Wahzu krohna dr.	59 " 62½	"
28) " " pilsehtas dr.	52 " —	"
29) " Latw. krohna dr.	6 " —	"
30) " " pilsehtas dr.	166 " 54	"
31) " Jahna dr.	7 " —	"
32) Neretas dr.	29 " —	"
33) Nurmuischas dr.	8 " —	"
34) Preekules dr.	17 " —	"
35) Kenges dr.	5 " 25	"
36) Sakaleijas mahzitaja muischas dr.	2 " —	"
37) Semites dr.	9 " 95½	"
38) Sefawas dr.	95 " —	"
39) Stendes dr.	21 " —	"
40) Talsu Latw. dr.	25 " —	"
41) " Wahzu dr.	8 " —	"
42) Tukuma Wahzu dr.	8 " —	"
43) " Latw. dr.	17 " —	"
44) Wentes dr.	10 " —	"
45) Wirzawas dr.	27 " —	"
46) Zelmeneeku dr.	3 " —	"
47) Zihrawas dr.	7 " —	"
48) Schaimes dr.	3 " —	"
49) Boniweschas dr.	27 " —	"
50) Birses dr.	41 " —	"
51) Krihzburgas dr.	29 " 70	"
Daschi nemineti	14 " —	"

Kohpa . 1053 rubl. 24 kap.

No Widsemes, ihpaschi no Rihgas, ir zaur kolektehm eenahfufchas schahdas dahwanas:

No Rihgas Gertruhdes draudses	25 rubl. 65	kap.
" " Jesus dr.	36 " 69	"
" " Jahna dr.	48 " 4	"
" " Pehtera dr.	19 " 40	"
" " Trijadibas dr.	3 " 80	"
" " Mahrtina dr.	15 " —	"
" " Dohmes dr.	67 " 88	"
" " Bikeres dr.	2 " —	"
" " Salasmuischas dr.	7 " —	"
" " Pinkumuischas dr.	12 " —	"
" " Katlakalna dr.	14 " —	"

Kohpa . 251 rubl. 46 kap.

Zaur scho rehkinumu noslehgfchanu pasneeds Jelgawas Latw. kurlmehmu skolās preekschneeziba zeenigai publikai pahrskatu par

1880. un 1881. gada eenemfchanahm un isdohfchanahm un dara ari zaur to finamu, kuras Kursemes basnizās draudses ir 1881. gadā mineto skolū apschinkojufchas ar dahwanahm. Kursēmē ir 120 basnizās draudses. No tahm deemschehl ir tikai 50 draudses sneegufchas sawu palihdsibu. It pilnigu fastahdu no Widsemes, ihpaschi no Rihgas, newar skolās pahraudstaji pasneegt zeenigai publikai zaur tam, ka daudš dahwanu ir eetezejufchas leelakās summās zaur zeenigeem mahzitajeem, bes deweju wahrdu usfihmeschanas, tapehž ari skolās preekschneeziba isfludina tikai basnizās šalastahs mihlestibas dahwanas.

Kad nu fastahditā rehkinumu noslehgfchana par isgahjufcho gadu ir iswilfta bes kahdahm tuwakahm preefihmeschanahm is rehkinumu grahmatahm, tad ari nebuhtu ihfa isflaidroschana bes weetas.

1) Starp tahm no 1880. gada is Kursemes usfihmetahm dahwanahm 557 rubl. 64 kap. atrohdahs ari 334 rubl. 10 kap., kuras keegelneeks Tschakows atstahja.

2) Salihdsinoht 1880. un 1881. gada eenahfufchanas no Widsemes, ihpaschi no Rihgas, atrohd tur leelu starpibu. Tas nahf zaur tam, ka Widsemē, pee Walmeeras, ari ir dibinata skolā no schehlfirdigeem zilwekeem, kurai weena data no schahm dahwanahm nahf par labu.

3) Skolotaju lohne newareja 1881. gadā lihds gada beigahm naudas truhkuma dehl tapt ismaksata un tapehž wajadseja scho truhkumu segt ar 390 rubleem no 1882. gada eenahfufchanahm. Kad nu apskata abu pagahjufcho gadu kafas faturu, tad naw wis redsams atlikums, bet 1880. gadā parahds no 45 rubleem un 1881. gadā, atnemoht tohs 1000 rublus, kuri tika aishemti us skolās gruntsgabala, no 346 rubleem 56 kapeikahm. Wis us skolās gruntsgabala aishemtais parahds istaisa lihdschinigi 4000 rubl., par kuru katru gadu ir jamakā 6 procentes. Lai gan scho pagahjufcho gadu minetā parahdā fastahw kahda data parahdā palikufchas skolās un ustura-naudas, tomehr zaur parahdā palikufcho nespehžibu — skolai scho naudu eedabuht ir mas zeribas. Kā nu redsams, ka skolai nekahda gruntskapitāla naw un skolās un ustura-nauda ir nolikta preeksch katra skolneeka par gadu tikai 100 rubl. un preeksch skolneekeem, kas skolās-stundas ween usturahs skolā — 30 rubl., tad ne-atleek nekas wairak, ka gaidiht un zereht us schehlfirdigeem zilwekeem, kuri preeksch schi labdarigā mehrka weizinaschanas labprahf sneegs sawu palihdsibu.

Apluhkojohht eenahfufchahs dahwanas, kuras dasch-daschadi un it ihpaschi pa draudsehmu jasalasa un kuru eenemfchana newar arween notikt kahdā nosazitā laikā, un turklaht, ka jau eepreeksch minehts, no wairak draudsehmu lihds schim nekas naw eenahžis, tad war ifkatis noprast, ar kahdeem gruhtumeem skolās preekschneezibai ir jazihnahs, un ka ar scho masu datinu eenahfufchanu ween naw eespehjamā ustreht tahdu leelu faimneezibu.

Ihpascha pateiziba ja-issaka Kursemes muischneeku šabēedribai, kura katru gadu sneeds 500 rublus palihdsibas. Schi eenemfchana ir ari lihds schim ta weenigā, kura arween weenadi pastahw un kas if gada nosazitā laikā skolai par labu nahf.

Skolū apmekleja I. semesteri 1881. gadā 31 skolās-behrens, no kureem ta pascha gada wasarā, pehž pabeigta skolās-laika, tika eeswehtiti un atlaisti 8 behrni, 7 is Kursemes un 1 is Widsemes. Tā tad wehl palika skolā 23 behrni. Ta pascha gada 7. Augusta usnehma no jauna 7 behrnus, tā ka tagad pamisam apmekle skolū 29 behrni. 20 is Kursemes un 9 is Widsemes; 16 puikas un 13 meitenes.

Skolās mahzibu pasneeds tschetri skolotaji, no kureem weens ir skolās preekschneeks. Pagahjufchā gadā Augusta mehnesi notika skolās preekschneeku pahrmainischanahs. Agrakais skolās preekschneeks G. Linde lgs tapa us pascha luhgfchanu no amata atlaists un wina weetā eestahjahs skolotajs G. Krause lgs. Pehž pehdejā amata usnemfchanas notika daschadas pahrgrohsfchanas, tiklab skolās mahzibas un finanschanas, ka ari faimneezibas buhfschanā, kuras preeksch skolās weizinaschanas tika atrastas par lohti derigahm. Tad ari wehl tika eewestas preeksch sehneem mahjruhpneezibas stundas pehž Klausson Kaascha mahjfschanas wihses. Scho mahzibu pasneeds skolotajs Rosenbrück lgs, kas us tam ir sataisijees un kura isweiziba un šapratiba, sehneem scho mahzibu eerahdiht, ir teizama; jo jau ihfā laikā ir redsamas daschadas derigas un no sehneem glihti isstrahdatas leetas. Kad nu mums wehl lihds schim ir mas eespehfschanas naudas šinā, tad teel tikai tahdas leetas taisitas, preeksch kurahm materiala

eevirkšana pagehr ma' isdohšhanu." Turklaht mehš zeram, ka tad-
 fchu uš preekschu rafees kristigi zilwezes draugi un sneegs famu palih-
 dšibu, žil spehdami, ka lai ari šhini sinā waretu mahzibu paplašči-
 naht un tahdā wihsē scheem nabageem kurlmehmeem lihds ar garigu
 attihstibu doht mahzibu, kura wiau pehzlaika dšihwē buhtu preeksch
 deenischlas maies un ustura pelniščanas no it leela swara. Lihds-
 šhinigi teel taišitas birštes, faru-flohtas, kahju noflautamee un kreh-
 flu pinumi, kuras zeenigā publika, ja patiščhana, katrā brihdī war
 dabuht šohlā redseht.

Scho wifu augšmineto zeenigai publikai pašneegdami, mehš ari
 newaram peemiršt isteikt kahdus wahrduš par daščadu ne-ustizibu, lee-
 lahū dohmahm un spreedumeem, kas izetahs no publikas pušes.
 Brohti, ka kurlmehmohs mahzoht neteel wiš isdaritas, ka dašchi to
 dohmā un ispausch, nekahdas dakteriškās operazijas pee wiau runa-
 ščanas un dširdeščanas lohzeekem, bet ka to garigā attihstičhana un
 isglihtoščhana noteel tahdā pašchā wihsē, ka pee wišeem zilweku behr-
 neem. Ta starpiba ir tikai ta, ka scheem, kuras tas mihlais Deews
 ir apdahwinajis tikai ar tšchetreem fajusčanas spehkeem, neteel zilwe-
 ziga waloda un wiša mahziba dohta zaur dširdeščanas spehku, jo tas
 wineem truhst, bet zaur redseščanas un juščanas spehkeem. Sinams,
 šchee abi fajusčanas spehki, redseščana un juščana, pee mahziščana-
 nas un mahziščanahs ta weena, prohti dširdeščanas, nekad ne-ustwer,
 un tapehž šcho nelaimigo behrnu garigā attihstiba ir deewšgan gruh-
 ta un pagehr daudš laika un pazeetibas, kamehr šafneeds nodohmato
 mehrki.

Šchi šohlā ir teesčam no it leela swara, kura šklaidris kristigu
 zilweku peenahkums un Deewam patihkams darbs teel pastrahdahts.
 Tapehž ari šohlās preekschneeziba leel to pašchu zeenigai publikai jo
 zeeschi pee širds un lihds, lai ikkatriš kristigas draudšes lohzeekis ruh-
 petohs, žil til spehdams, palihdseht šchohs nelaimigohs, muhsu pašchu
 lihdsbrahkus, kureem, ka jau minehts, ta augsta Deewa dahwana —
 dširdeščana — truhst, west pee gaismas un Deewa atšihščanas,
 zaur ko tee pašchi waretu nemt dalibu pee muhsu šwehtas kristi-
 gas tizibas.

Mihlais lašitajs un mihlā lašitaja, mums nebuhs aismiršt, ka
 nemahziti kurlmehmi, lai gan wini ir kristiti un atrohdahs kristigu lau-
 šchu starpā, dšihwo pehž paganiščās wihses. Wini gu' gara tumšibas
 meegā, nesnadami neka no Deewa, Deewa wahrdeem un muhsu šweh-
 tas kristigas tizibas, — un ka tahdi, nefataišijuschees uš to muh-
 ščigu dšihwi, tee atšchirahs no šchihs pašauls.

Waj tad nu naw wifu kristigu zilweku šwehts peenahkums —
 steigtees palihgā, lai waresu atweeglinaht šcho nelaimigo gruh-
 teni un wineem eedoht mantas tiklab preeksch šchihs, ka ari preeksch
 winas pašauls. Tapehž, mihlee tizibas beedri, usnemšim šcho šwehto
 darbu un strahdasim wiši weenprahtibā ta kunga wihna-kalnā. Jo
 muhsu kungs Kristus šaka: „Pateesi, es jums šaku, ko Juhs wee-
 nam no scheem maneem wišmasakeem brahkeem darijuschi, to juhs ešat
 man darijuschi (Mat. ew. 25, 40.).

**Wehl kahds wahrds Patweeschu bohštabu un bohš-
 steereščanas leetā.**

Žil aplam daudš wehl tohp grehkohts pee bohštabu issauščšanas
 un bohšteereščanas, tas ihšunā nemaš naw eespehšams šajih. Žeb-
 fchu deewšgan uš šchi darba lauka jau rakšos un darbos strahdahts,
 tomehr nebuhs weltigi, kad ari tagad wehl kahdu drusku pee tahm
 jau šenaf pašneegtahm drušzinahm peeleeu klah. Behrneem bohštabus
 wajag mahziht issaukt bes leekas šlanu peeblakofšanas. Zaur leeku
 šlanu peeblakofšanu bohštabu issauščšana behrneem padara bohštee-
 reščanu raibu un gruhiti apkeramu. — Behrns wahrdu pee bohštee-
 reščanas nekad pareiši kohpā nefawedihs, kad pee bohštabu issauščšana
 peeblakohs leekus šlanus. Žebfchu ari atrohdnam behrnus, kas ar
 wifu leeko šlanu peeblakofšanu tomehr wahrdu pareiši šafauz, tad
 tas tadfchu nebuhs notizees bes leekeem un weltigeem puhlineem, tik-
 lab no behrna, ka ari no pamahzitaja pušes. — Nepareiši, gluschi
 nepareiši un behrneem par mahzibas apgruhitinaščanu iraid, kad p. p.
 bohštabam „I“ pee issauščšanas galā wehl peeblako „e“ un to is-
 runā p. p. „ele“. — Bes „I“ bohštaba mums wehl ir daudš ziti,
 kuri tohp nekahrtigi issaukti, p. peem.: „I, m, n, u, f, šch“ u. t. pr.
 Bohštabus „I, l, m, n, u, f, šch“ nebuhs nekad issaukt par „ele,

ela, eme, ene, eau“ u. t. pr.; bet par „el, el, em, en, eu, ef, ešch“.
 Dohti reebigi klaufitees, kad p. p. behrns wahrdu „nemtš“ bohštee-
 retu: „ena—e—eme—te—ese=nemtš un t. pr. Wiswairaf tee
 behrni, kureem mahjā lašičhana eelaufita, bohštabus pee bohšteere-
 fšanas isrunā pehž nepareišahs wihses. Bet ari šchē newaijadsehs pee-
 miršt is nehmmuš. — Negribu atstah nepeeminejis wehl kahdu nepa-
 reišibu pee bohštabu issauščšanas. — Mums wišeem pašihštamee „pahru-
 šlani“ jeb „jumi“ „ai, au, ee, ei“ u. t. pr. netohp ari wiši pareiši
 issaukti. Gluschi nepareiši, kad pahru-šlani jeb jumi pee issauščšana
 tohp šchirti, p. peem: a—i—ai; a—u—au; e—i—ei u. t. pr.
 Behrneem jumus pee bohšteereščanas wajag radinaht issaukt ar weenu
 pašchu balšs-šlanu, p. peem: „ai, au, ee, ei“ u. t. pr. Pawišam
 šawadaka buhs pareiša bohšteereščana, — buhs katram peemihliga
 un behrneem weeglaki apkerama un eemahzama. — Bohšteerešim
 wahrdu „maišijums“ pehž nepareišahs eeraščas: „eme—a—i—ma i—
 ese—i—fi—ija—u—eme—ese—jums=maišijums, un atkal pehž
 pareišahs metodes: „em—ai—ma i—es—i—fi—maiši—ji—u—
 em—es—jums=maišijums u. t. pr.“) Gewehrojoht abjas bohštee-
 reščanas wihses, katris weegli šajehš, ka pahru-šlanu jeb jumu is-
 fauščšana ar weenu balšs-šlanu behrneem bohšteereščanu padarihs
 lehti šaprohtamu un weeglaku. — Alasch mahtes fehrojahs par gruh-
 tumeem, kas rohnahs behrnus mahzoht lašičhanā. Tas nahk no ne-
 pareišahs mahzišanas. Daščlahrt mahtes paščas gan leezina, ka
 behrneem lašičhanu neprohtoh pateiši eemahziht; bet winas man ari
 nenems par launu, kad pašklubinu, lai netaupitu puhliuš, paščas ar
 pareišo bohšteereščanu kreetnaki eepašihtees, un pehdejee puhlini buhtu
 warbuht daudš weeglaki par minetajeem gruh-tumeem un muhsu mihla-
 jeem behrneem mahtes puhlini atnestu teesčam daudš weegluma pee
 lašičšanas. Dašč warbuht prašihš: „Kas lai mahtes eepašihstina
 ar pareišo bohšteereščanu un kur winas pee tam lai nem laiku?“ Uš
 tam es atbildetu tā: „Kas grib, tam ir daudš kas eespehšams. Lai
 laša rakšus un tahdus laikrakšus, kas šhini sinā pašneeds pamahzi-
 fšanas.“ — Ari šchlotaji no šawas pušes waretu šchāi leetā war-
 buht drusku palihdseht. — Un teem, kas to jau dara, es issaku šir-
 nigas pateizibas. Weefons.

Jaunekta pehdigais želšč.

1.
 Šehri kalnā pulštens swana,
 Dohbji atškan šiteeni,
 Žt ka teikdams gaudu-balši
 Šauschi gruhito likteni.
2.
 Jaunekli it lehni ašnešs
 Uš to klušo kalninu.
 Wina wakars ir atnahzis,
 Dohdahs nu uš muhschibu.
3.
 Bahrgahs wehtras ir pahrzeetis,
 Meera-ohštā eebrauzis,
 Kur no pašaul's juhras bangahm
 Drohščā, štiprā weetinā.
4.
 Bezaki pee wina kapa
 Karštas ašras ritina;
 Beidsoht raudahst tee wairs nespehž,
 Lehnā balši šchmulksteja;
5.
 „Duš faldi semes klehpi! —
 Muhsu ašs tew' neredsehs! —
 Duš faldi gahrdā meegā,
 Kamehr Žesus balšs tew' žels!“

J. Audsespeedur.

*) Par jumeem runajohst japeemin, ka dašchi jaunmohdes rakšneeki, walodu nesa-
 prasdami, šahl pawišam atmešt jumus daščos wahrds, kur teem wišadi wajag
 buht. Tā dašču reiši lašam: leja, šweja, wajah, wajaga u. t. pr. Šchee wahrdi
 ir šaraktā: leija, šweija, wajah, wajag u. t. pr. Zaur jumeem waloda šlan
 janki un pilni. Aši šchāi sinā jaunahs mohdes rakšneeki šamaitā muhsu walodu.
 Škatrat walodai ir jumi.